

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 30.4.2014
SWD(2013) 800 final/2

CORRIGENDUM

Annule et remplace le document SWD(2013) 800 final du 13.11.2013

Concerne toutes les versions linguistiques (correction du paragraphe 2 de la partie Chypre et du dernier paragraphe de la partie UK)

ARBEJDSDOKUMENT FRA KOMMISSIONENS TJENESTEGRENE

**OVERSIGT OVER MEDLEMSSTATERNES FREMSKRIDT MED HENSYN TIL
GENNEMFØRELSE AF DE LANDESPECIFIKKE HENSTILLINGER**

Ledsagedokument til

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN

Årlig vækstundersøgelse 2014

{COM(2013) 800 final}

Indledning

I dette arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene gøres der foreløbig status over gennemførelsen af de landespecifikke henstillinger i de enkelte medlemsstater og for euroområdet som helhed. Der foretages en gennemgang af de fremskridt, der er gjort gennem de seneste tre år, og de nøglereformer, der er iværksat siden starten på det europæiske semester, og der fokuseres på, hvad der mangler at blive gjort i forhold til de seneste henstillinger vedtaget i 2013. Eftersom størsteparten af de vigtigste udfordringer nok ikke kan overvindes på et enkelt år, lægges der vægt på kontinuiteten i reformbestræbelserne over tid. Der er i dette arbejdsdokument tale om en foreløbig og teknisk analyse. Kommissionen vil fremlægge sin endelige vurdering på basis af de nationale programmer og under hensyntagen til de dybdegående undersøgelser, der blev foretaget inden for rammerne af proceduren i forbindelse med makroøkonomiske ubalancer, i de landespecifikke henstillinger for 2014.

Der er også oplysninger om de lande, der gennemfører et økonomisk tilpasningsprogram (EL, IE, PT, CY, RO), selv om der ud over gennemførelsen af programmerne ikke er nogen særskilte landespecifikke henstillinger for disse lande. Nogle af overvågnings- og indberetningsforpligtelserne i henhold til stabilitets- og vækstpakken og de fleste af forpligtelserne i forbindelse med det europæiske semester har siden twopack-lovgivningens ikrafttrædelse været stillet i bero for programlandene i euroområdet. Der gives også et overblik over situationen i Kroatien, selv om der endnu ikke er afgivet formelle landespecifikke henstillinger til Kroatien.

BELGIEN

Offentlige finanser: Til trods for de bestræbelser, der er gjort for at konsolidere de offentlige finanser, udgør den store offentlige gæld fortsat en stor udfordring for Belgien. Underskuddet er gradvis faldet siden 2010, men ligger fortsat over traktaternes grænse på 3 % af BNP. Belgien har givet tilsagn om yderligere foranstaltninger 2013. Den pensionsreform, der blev sat i gang i slutningen af 2011, har ført til en stramning af alders- og anciennitetskravene til førtidspensionering og styrket de økonomiske incitamenter til at forblive på arbejdsmarkedet, og denne reform ledsages af foranstaltninger til fremme af aktiv aldring. I betragtning af størrelsen af de udfordringer, Belgien står overfor, forekommer det nødvendigt at iværksætte yderligere foranstaltninger og reformer for at sikre sunde offentlige finanser på længere sigt. Det er uvist, hvilke virkninger det vil få for omkostningseffektiviteten, at ældre- og langtidsplejen er blevet lagt ind under sprogregionerne.

Finanssektoren: Belgien har truffet foranstaltninger til at stabilisere sin banksektor ved at rekapitalisere de svageste banker og gennemføre en reform af finanstilsynet. Selv om der er sket forbedringer, befinder nogle banker sig dog fortsat i en finansiell situation, som kræver fortsat overvågning, ikke mindst i lyset af omfanget af statens eventualforpligtelser.

Vækst og konkurrenceevnes: Belgien har truffet foranstaltninger til at dæmme op for inflationen ved at styrke konkurrencemyndigheden og gennem reguleringsindgreb i energi- og telesektoren. Det har ført til et fald i priserne på energi og telekommunikationstjenester, og den samlede inflation er faldet til under det niveau, der kan iagttages i nabolandene. Der er fortsat behov for yderligere strukturelle foranstaltninger, især i detailhandelen og inden for liberale erhverv. Belgien har truffet visse foranstaltninger til at få mindsket det akkumulerede løngab. Der er indført stop for reallønstigninger i 2013 og 2014, og de lineære, målrettede nedsættelser af arbejdsgivernes socialsikringsbidrag er blevet øget. Den reform af løndannelsesmekanismen, der skulle forebygge enhver fremtidig afkobling mellem løn og produktivitet, er gået i stå. Selv om det stærke forsknings- og innovationssystem til dels har opvejet forværringen af Belgiens konkurrenceevne, vil Belgien med fordel kunne sætte ind på at udvide landets innovationsgrundlag, lette adgangen til højt kvalificeret arbejdskraft og fremme iværksætterier. Prognoserne for drivhusgasudledninger ligger fortsat et godt stykke over målet, og Belgien bør derfor iværksætte en mere ambitiøs politik især i transport- og byggesektoren, bl.a. ved at indføre en effektiv intern indsatsfordeling mellem de forskellige ansvarlige selskaber.

Beskæftigelses-, arbejdsmarkeds- og socialpolitik: Der er ikke sket nogen større omlægning af skattetrykket fra arbejde og over til mindre væksthæmmende former for beskatning, men en række målrettede foranstaltninger har ført til en mindsket skattebyrde på arbejdskraft, og der er gjort en del for at få arbejdsmarkedet til at fungere bedre. Reformen af arbejdsunderstøttelsessystemet har fremskyndet den gradvise nedsættelse af understøttelsesniveauet. Der er truffet visse foranstaltninger for at øge udbuddet af praktikpladser og tilbuddene inden for livslang læring. Der er behov for mere tilbunds gående overvejelser om uddannelsernes tilpasning til arbejdsmarkedets behov. Arbejdskraftens mobilitet mellem de forskellige regioner bør forbedres yderligere. Der er også behov for konkrete foranstaltninger til bekæmpelse af den stigende ungdomsarbejdsløshed og til at få folk med indvandrerbaggrund integreret bedre på arbejdsmarkedet og i samfundet.

BULGARIEN

Offentlige finanser: Bulgarien har truffet betydelige foranstaltninger for at skabe bæredygtighed i sine offentlige finanser. Der blev rettet op på det uforholdsmæssigt store underskud i 2011, og det mellemfristede mål for den strukturelle budgetstilling på -0,5 % blev nået i 2012. Med en offentlig gæld på under 20 % af BNP har Bulgarien en af de laveste gældsreter i EU. Bulgarien har igennem de seneste år styrket sine finanspolitiske rammer betydeligt, hvilket har hjulpet med til at opretholde den finanspolitiske disciplin og øget finanspolitikens troværdighed. På indtægtssiden udgør problemer med overholdelse af skattelovgivningen og skatteforvaltningens effektivitet stadigvæk udfordringer for Bulgarien. Bulgarien har taget en række positive skridt i retning af en pensionsreform, men der må gøres mere for at fastholde ældre arbejdstagere på arbejdsmarkedet. Der mangler stadigvæk at blive taget konkrete skridt til at begrænse misbrug af invalidepensionssystemet. I sundhedssektoren bremses reformerne af manglende administrativ kapacitet.

Vækst og konkurrenceevnes: Der er gennemført en reform af lovgivningen om offentlige aftaler, men der er behov for yderligere forbedringer for at styrke den administrative kapacitet og sikre en bedre håndhævelse af skattelovgivningen. De ændringer, der for nylig er foretaget i reglerne om forsinket betaling, vil forbedre de generelle rammevilkår for erhvervslivet, og det samme gælder den planlagte reform af konkurslovgivningen, som regeringen nu bør få ført igennem. Der er fortsat behov for yderligere reformer af retsvæsenet. Bulgariens transportinfrastrukturer er blevet forbedret igennem de seneste år, men der er stadigvæk et betydeligt potentiale for effektivisering. Det samme gælder forvaltning af vandressourcer og affald. I den sammenhæng må Bulgarien styrke de relevante reguleringsmyndigheders administrative kapacitet. Der er behov for omfattende reformer i Bulgariens energisektor for at tilpasse den til EU's indre marked i energisektoren og øge effektiviteten.

Beskæftigelses-, arbejdsmarkeds- og socialpolitik: Antallet af beskæftigede ligger i Bulgarien under gennemsnittet og er stadigt faldende, og desuden er ledigheden meget ulige fordelt på regioner og befolkningsgrupper. Der er behov for reformer, der kan få arbejdsformidlingerne til at fungere mere effektivt og få flere unge i arbejde. Der er også behov for forbedringer af den overordnede kvalitet og effektivitet i det bulgarske uddannelsessystem. Reformerne er under forberedelse, men vedtagelsen og gennemførelsen af dem er blevet forsinket. Med hensyn til de minimumstærskler for socialsikringsbidrag, der er indført, har regeringen taget skridt til at mindske deres indvirkninger, men har ikke gennemført en mere gennemgribende reform af systemet.

TJEKKIET

Offentlige finanser: Tjekkiet har taget skridt til at få rettet helt op på det uforholdsmæssigt store offentlige underskud inden udgangen af 2013. Der er dog behov for yderligere foranstaltninger for at forbedre kvaliteten af den finanspolitiske konsolidering. I særdeleshed kan der konstateres en kraftig kumulativ tilbagegang i væksthæmmende udgifter såsom offentlige investeringer i årene fra 2010 til 2012. Det har sammen med en utilstrækkelig absorption af strukturfondmidler bragt de langsigtede vækstudsigter i fare. Der er som helhed gjort begrænsede fremskridt med forbedring af effektiviteten i de offentlige udgifter. Der er vedtaget reformer, der skal bane vej for en bedre overholdelse af skattelovgivningen og en bedre opkrævning af skatter, men indførelsen af én fælles instans til opkrævning af alle skatter og afgifter er blevet forsinket, og mulighederne for at mindske det omfattende bureaukrati på skatte- og afgiftsområdet udnyttes ikke i fuldt omfang. Nogle af de indirekte skatter, især moms og punktafgifter, er blevet forhøjet. Men der er plads til i højere grad at flytte skattetrykket væk fra arbejde og over på andre former for beskatning, der er mindre hæmmende for væksten, og til en yderligere mindskelse af forskelsbehandlingen mellem lønmodtagere og selvstændige. Den pensionsreform, der blev iværksat i 2011, har forbedret de offentlige finansers langsigtede bæredygtighed, men der er fortsat behov for yderligere skridt i den retning.

Vækst og konkurrenceevne: Manglen på effektivitet i den offentlige forvaltning er fortsat et stort problem for det tjekkiske erhvervsliv. De tjekkiske myndigheder har sat ind på at bekæmpe korrupsion og vedtaget to successive strategier for korrupsionsbekæmpelse. De er imidlertid endnu ikke blevet ført tilstrækkeligt effektivt ud i livet - nogle af nøgleforanstaltningerne er kun delvis iværksat, hvilket bl.a. er tilfældet med lovgivningen om offentlige aftaler, mens andre endnu ikke er blevet vedtaget, bl.a. den længe ventede lov om offentligt ansatte. En højnelse af kvaliteten i den obligatoriske skoleundervisning og de videregående uddannelser er en afgørende forudsætning for en forbedring af den tjekkiske konkurrenceevne på længere sigt. Der er visse EU-finansierede foranstaltninger på vej inden for den obligatoriske undervisning, men man er ikke nået videre med en reform af de videregående uddannelser.

Beskæftigelses-, arbejdsmarkeds- og socialpolitik: Selv om det er almindeligt anerkendt, at der er alt for få kvinder med små børn og folk fra dårligt stillede grupper på arbejdsmarkedet, er der hidtil ikke gjort ret meget på at rette op på det. Regeringens nye lovforslag om børnepasningsordninger, med skattelettelse for børnepassere og de deltagende familier, er et skridt i den rigtige retning, men løser kun en del af problemerne.

Der blev i 2011 vedtaget en reform af arbejdsformidlingerne, som nu er ved at blive ført ud i livet. Tiden vil vise, om de trufne foranstaltninger er tilstrækkelige til at sikre, at arbejdsformidlingerne med det rette personale og de rette redskaber er i stand til at levere en effektiv og målrettet jobsøgningsbistand.

DANMARK

Offentlige finanser: Danmarks budgetunderskud ventes at falde til 1,7 % af BNP i 2013. De positive udsigter for de offentlige finanser skyldes til dels de særlige foranstaltninger, der er iværksat, og viser, hvor vigtigt det er at føre en forsigtig finanspolitik med blikket rettet ud over den umiddelbare horisont for at sikre tilliden til den danske økonomiske politik og tage højde for omkostningerne ved den aldrende befolkning.

Finanssektoren: Der ser ud til at være dæmmet op for de risici, som den store gældsætning i de danske husholdninger er forbundet med. Regeringen og finanssektoren har i det forløbne år truffet en række foranstaltninger, der går i den rigtige retning. Der er dog stadigvæk behov for en nøje overvågning for at sikre, at de får den tilsigtede virkning. Der har hidtil ikke været nogen overvejelser om foranstaltninger, der kan mindske skævhederne i ejendomsbeskatningen og styrke dens konjunkturstabiliserende virkninger.

Vækst og konkurrenceevne: Den svage konkurrence resulterer i høje avancer på tjenesteydelser og varer i Danmark. I 2012 fremlagde regeringen forslag til en ny konkurrencelovgivning med relevante foranstaltninger. Desuden er der nedsat en produktivitetskommission, som er i gang med at analysere den svage produktivitetsvækst i den danske økonomi og undersøge, i hvor høj grad den skyldes den suboptimale konkurrence i den danske servicesektor. Resultaterne af dette arbejde ventes at foreligge inden udgangen af 2013 og skal derefter danne grundlag for relevante politiske foranstaltninger.

Beskæftigelses-, arbejdsmarkeds- og socialpolitik: Danmark har gennemført omfattende reformer af førtidspensionsordningen, invalidepensionsordningen og tilskudsordningerne (f.eks. fleksjobordningen) for at øge udbuddet af arbejdskraft. Der er dog stadig behov for en større indsats for at forbedre beskæftigelsesegnetheden for dem, der befinder sig på kanten af arbejdsmarkedet, herunder lavt kvalificerede arbejdstagere, folk med nedsat arbejdsevne og folk med indvandrerbaggrund. Den danske regering har taget skridt til at forbedre situationen, bl.a. ved at styrke uddannelse som led i de aktive arbejdsmarkedsforanstaltninger, hvilket også vil komme disse grupper til gode. Der er desuden nedsat to ekspertudvalg, der skal arbejde på at forbedre de aktive arbejdsmarkedsforanstaltninger for både dagpenge- og kontanthjælpsmodtagere. Der er vedtaget en folkeskolereform, som iværksættes i skoleåret 2014-2015. Der er desuden fremsat forslag til en reform af erhvervsuddannelsessystemet, som ventes at træde i kraft i august 2015. Også en reform af de videregående uddannelser er på vej.

TYSKLAND

Offentlige finanser: Efter et underskud på over 3 % af BNP i både 2009 og 2010 har Tyskland genvundet sin solide finanspolitiske stilling. I 2012 udviste det samlede offentlige budget et lille overskud, og den mellemfristede budgetmålsætning blev indfriet. I løbet af de senere år har Tyskland øget sine udgifter til uddannelse og forskning, men kunne med fordel øge indsatsen i denne henseende yderligere. Effektiviteten er forbedret i de offentlige udgifter til sundhedsvæsenet og ældre- og langtidsplejen samt i skattesystemet i begrænset omfang. Der er gjort fremskridt med at gennemføre den forfatningsmæssige regel om et budget i balance ("gældsbremse"), men der er tilsyneladende stadig behov for specifikke gennemførelsesregler i de fleste delstater.

Den finansielle sektor: Tyskland har styrket rammerne for regulering af og tilsyn med finanssektoren og har taget skridt til at bringe sin lovgivning i overensstemmelse med EU-lovrammen. Kommissionens statsstøtteafgørelser har fortsat bidraget til omstruktureringen af delstatsbankerne (*Landesbanken*), men Tyskland er nødt til at træffe yderligere foranstaltninger for at støtte konsolideringen i banksektoren.

Vækst og konkurrenceevne: Tyskland har taget skridt til at forbedre forudsætningerne for at fremskynde udvidelsen af elektricitetsnettet og koordinere energinetstyringen med visse nabomedlemsstater. I de seneste år har Tyskland kun gjort meget lidt for at sikre konkurrence på jernbanemarkederne, og der er kun gennemført marginale reformer for at åbne servicesektoren, navnlig de liberale erhverv og håndværkene. Tyskland har for nylig gennemført en lovreform, der skal styrke håndhævelsen af konkurrencelovgivningen.

Beskæftigelses-, arbejdsmarkeds- og socialpolitik: Tyskland har gjort fremskridt i indsatsen for at nedbringe langtidsarbejdsløsheden, men kunne - i betragtning af de demografiske forandringer - gøre mere for at udnytte sit arbejdskraftpotentiale. Efter en samlet evaluering af foranstaltningerne til støtte for familier må regeringen tage skridt til at udfase de skatteregler, der afholder potentielle sekundære forsørgere fra at søge arbejde. Antallet af børnepasningsfaciliteter er øget, og der er iværksat en række initiativer for at forbedre tidlig sprogindlæring og børns læsefærdigheder og for at nedbringe skolefrafaldet blandt elever, der er født i udlandet (som er dobbelt så højt som det nationale gennemsnit). Lønningerne er steget betydeligt i de seneste år. Trods den halvautomatiske reduktion af pensionsbidragssatsen, forbliver skattekiln på arbejde høj, især for lavindkomster.

ESTLAND

Offentlige finanser: Estland har en sund budgetstilling, i overensstemmelse med stabilitets- og vækstpacten. Hovedformålet med Estlands budgetstrategi er at sikre en bæredygtig finanspolitik, der kan understøtte en afbalanceret økonomisk vækst. På mellemlang sigt er målet et strukturelt overskud, og det mål blev nået i 2012. Der er fremsat et nyt lovforslag, der tager sigte på at overholde kravene i traktaten om stabilitet, samordning og styring og få formaliseret den allerede eksisterende, men hidtil uformelle regel om (strukturel) budgetbalance på mellemlang sigt. Estland mangler endnu at træffe konkrete foranstaltninger til at styrke den bindende karakter af de eksisterende regler for flerårige udgifter og lofter.

Vækst og konkurrenceevne: Estland er kommet hurtigt til hæfterne efter krisen i 2008-2009. Selv om der ses en vis afmatning i BNP-væksten, ligger landet stadigvæk et godt stykke over EU-gennemsnittet. Desuden har Estland forbedret sin position i den internationale værdikæde og videnintensive sektorer og kan drage fordel af øgede investeringer i forskning og udvikling. Allerede i 2012 tydede tab af eksportandele og en ret stor stigning i enhedslønsmkostningerne dog på et vist tab af konkurrenceevne. I første halvår 2013, hvor produktionsvæksten tog af og beskæftigelsen begyndte at stige, sås en tilbagegang i produktiviteten i økonomien, mens lønstigningerne tog fart, hvilket resulterede i yderligere tab af konkurrenceevne. Der er behov for at sætte fokus på at sikre, at uddannelserne stemmer bedre overens med arbejdsmarkedets behov, og mindske risikoen for, at lønstigninger kommer til at overstige produktivitetsstigninger. Regeringen har iværksat adskillige reformer, bl.a. af grundskole- og gymnasiesystemet og af erhvervsuddannelserne og de videregående uddannelser, og andre reformer er under forberedelse, bl.a. den længe ventede reform af strategien for livslang læring. Den endelige udformning er dog endnu ikke kommet på plads, og virkningerne af disse reformer vil først slå igennem på mellemlang til lang sigt.

Beskæftigelses-, arbejdsmarkeds- og socialpolitik: Arbejdsmarkedet i Estland kom sig hurtigt oven på krisen i 2008-2009. Den fortsatte økonomiske vækst, der dog bliver lidt langsommere i 2013, vil bringe flere arbejdsløse i arbejde og føre til reallønstigninger. Den vedvarende ungdomsarbejdsløshed og langtidsledighed, problemer med tilpasning mellem udbud på og efterspørgsel efter arbejdskraft med de rette kvalifikationer og tab af arbejdskraft på grund af kroniske tilstande eller helbredsproblemer giver dog fortsat anledning til bekymring. Desuden hæmmer den vedvarende mangel på børnepasningstilbud forældre, især kvinders, tilbagevenden til arbejdsmarkedet og forhindrer dem i at yde deres fulde bidrag til arbejdsmarkedet. Regeringen har søgt at rette op på disse mangler med adskillige reformforslag, bl.a. en reform af ordningen for tab af arbejdsevne, men disse forslag er endnu ikke kommet på plads og endnu ikke fremsat i parlamentet. På det lokale plan har det vedvarende misforhold mellem skatte- og forvaltningskapacitet og ansvarsområder negativ indvirkning på effektiviteten og kvaliteten af den service, regioner og kommuner tilvejebringer på de fleste områder, bl.a. inden for ældre- og langtidspleje, familiestøtte, uddannelse og transport, og det samme gælder for de lokale støtteforanstaltninger, der er nødvendige for at sikre et effektivt sundhedssystem. Der er endnu ikke vedtaget nogen reformer på disse områder. I særdeleshed er fremlæggelsen af en ny regionaludviklingsstrategi for regeringen blevet forsinket, mens en handlingsplan til forbedring af den offentlige forvaltning i kommuner og regioner er under forberedelse.

IRLAND

Offentlige finanser: Irland har nøje opfyldt de finanspolitiske budgetmål i hele det økonomiske tilpasningsprogramms periode. I 2013 forventes der et underskud på 7,4 % af BNP, en anelse under det loft på 7,5 %, der er sat i programmet og pålagt som led i proceduren for uforholdsmæssigt store underskud. Den offentlige gæld i procent af BNP er fortsat høj og burde toppe i 2013, for derefter at falde takket være konsolideringsindsatsen og den højere vækst i BNP. Budgettrammereformen har holdt takt med fremskridtene på EU-plan, men udgiftsrammen samt dataindberetningen og gennemsigtheden skal forbedres yderligere.

Finanssektoren: Nedgearingen og omstruktureringen af de irske banker er skredet godt frem, om end der stadig skal mere til. De seneste tiltag har været koncentreret om at fastlægge og nå målene for en holdbar afvikling af restancer på boliglån og andre uindfrieede lån og forbedre det retlige og lovgivningsmæssige grundlag (personlig insolvens og rammer for tvangsauktion, adfærdskodeks for restancer på boliglån og kreditregister). En omfattende vurdering af bankernes balancer forud for de stresstests, der skal gennemføres under den fælles tilsynsmekanisme i 2014, er iværksat og vil blive afsluttet ved udgangen af november.

Vækst og konkurrenceevne: Den reale BNP-vækst forventes at ligge beskedent på 0,3 % i 2013, før den accelererer til 1,7 % i 2014. Dette hænger sammen med, at der trods vækst i beskæftigelsen har været et svagt privat forbrug og lave indtægter i første halvår 2013, fordi husholdningerne fortsætter med at afbetale gæld og spare op af forsigtighedshensyn. Imidlertid bliver udsigterne for arbejdsmarkedet stadig bedre, og dette bør i sidste ende smitte af på den indenlandske efterspørgsel og væksten i produktionen. Patenterne på visse vigtige farmaceutiske produkter, der fremstilles i Irland, udløber i år, og dette har medført en opbremsning i import- og eksportvæksten. Pristrykket forventes at forblive lavt i betragtning af det omfattende råderum i økonomien og den begrænsede inflationsvirkning af de finanspolitiske foranstaltninger.

Beskæftigelses-, arbejdsmarkeds- og socialpolitik: Strukturreformerne har forbedret de økonomiske grundforudsætninger, men der er stadig visse udestående problemer. De seneste reformer som led i programmet har været koncentreret om at styrke aktiveringsordningerne, give jobsøgende (særlig langtidsledige og unge) mere dybtgående og bredere støtte og forbedre relevansen og gennemførelsen af yderligere uddannelsesprogrammer for at fremme omskoling og opgradering af kvalifikationer. Arbejdet med at sætte disse tjenester i værk er endnu ikke afsluttet. Andre reformer sigter mod at reducere omkostningerne og øge effektiviteten i sundhedsvæsenet, reformere vandsektoren og nedbringe udgifterne til juridisk bistand gennem øget konkurrence.

GRÆKENLAND

Offentlige finanser: Grækenland fortsætter generelt med at gøre fremskridt i gennemførelsen af det andet økonomiske tilpasningsprogram, om end visse vigtige tiltag er forsinket. Der er truffet vigtige foranstaltninger for at få Grækenlands offentlige finanser ind på en bæredygtig kurs. Den seneste finanspolitiske udvikling er generelt gået i den rigtige retning. Det er imidlertid nødvendigt at fortsætte indsatsen for at sikre, at den primære saldo er i balance i 2013, samt opnå yderligere budgetforbedringer.

En forøgelse af de offentlige indtægter og en reform af en ineffektiv skatteforvaltning har højeste prioritet, og der skal en betydelige indsats til for at gøre den nyligt oprettede delvist selvstændige skatteforvaltning fuldt operationel og mere effektiv. Reformen af den offentlige administration fortsætter, og der er drøftelser i gang om blandt andet personalestrategien, udviklingen af mobilitetsordningen og gennemførelsen af lønrammen med henblik på at sikre bæredygtighed i lønudgifterne. Der er gennemført en række vigtige strukturreformer inden for sundhedsvæsenet og forvaltningen af de offentlige finanser. Der er dog stadig behov for vidtrækkende reformer på mange andre områder.

Finanssektoren: Det er nødvendigt, at privatiseringsprogrammet gennemføres beslutsomt og effektivt. Rekapitaliseringen af de fire nøglebanker er fuldført.

Vækst og konkurrenceevne: Den makroøkonomiske prognose viser de første tegn på et opsving med en forventet vækst på 0,6 % i 2014. Efter adskillige års recession har første halvår af 2013 været præget af en generel opbremsning i nedgangen og de første tegn på, at det konjunkturmæssige lavpunkt er nået. De faldende enhedslønoms-kostninger, der støttes af vellykkede arbejdsmarkedsreformer, forbedrer omkostningskonkurrenceevnen, men de igangværende produktmarkedsreformer skal fremskyndes og styrkes. Det økonomiske tilpasningsprogram lægger særlig vægt på de strukturreformer, der er nødvendige for at skabe de rette betingelser for et opsving i investeringer, arbejdspladser og produktivitet, når den økonomiske cyklus vender. Vigtige foranstaltninger med henblik på at fremme effektive og konkurrenceprægede erhvervs-vilkår, reformere retssystemet, udvikle effektive netværksindustrier og -tjenester samt åbne regulerede erhverv skrider frem i overensstemmelse med forpligtelserne i tilpasningsprogrammet, men der skal stadig træffes en række politiske beslutninger.

Beskæftigelses-, arbejdsmarkeds- og socialpolitik: Bekæmpelse af arbejdsløsheden har fortsat højeste prioritet. Grækenland har gennemført ambitiøse arbejdsmarkedsreformer, og det er nu afgørende, at der sker fremskridt inden for de fire områder af beskæftigelseshandlingsplanen: programmet for offentlige arbejder, praktikpladser for unge ("kuponordning"), reform af den offentlige arbejdsformidling (OAED) samt styrkelse af erhvervsuddannelser og lærepladser. Grækenland søger måder at forbedre det sociale sikkerhedsnet på inden for den nuværende budgetramme, f.eks. ved at indføre understøttelse for langtidsledige og oprette en ordning med garanteret mindsteindtægt fra januar 2014 (på forsøgsbasis).

SPANIEN:

Offentlige finanser: Spanien arbejder hårdt på at korrigere sit uforholdsmæssigt store underskud inden 2016. Landet har gjort fremskridt med reformen af pensionssystemet. I 2011 blev det vedtaget gradvist at hæve den lovfæstede pensionsalder samt at forlænge den bidragsperiode, der kræves for at kunne modtage fuld pension. Samtidig blev der i marts 2013 vedtaget begrænsninger af adgangen og incitamenterne til tidlig eller delvis tilbagetrækning. Ifølge planerne vil der ved udgangen af året blive vedtaget en lov om regulering af faktoren for bæredygtigheden af pensionssystemet. Forvaltningen af de offentlige finanser er strammet op, dvs. at gennemsigtigheden af og kontrollen med de regionale budgetter er forbedret, det uafhængige finanstillsyn forventes at være oprettet ved udgangen af året, restancerne er under afvikling, og der er truffet foranstaltninger til at reducere incitamenterne til forsinkede betalinger i fremtiden. Ved årets udgang vil der desuden blive vedtaget en lov om afskaffelse af indeksering i forbindelse med inflationsramte offentlige indkøb. Siden 2012 er der truffet foranstaltninger til at rette den relative beskatning mod beskatning af forbrug og miljøbeskatning, forbedre overholdelsen af skattereglerne og reducere gældsfordelen i forbindelse med personlig beskatning og selskabsbeskatning. Der er dog stadig behov for en stor indsats, og i juli blev der nedsat en uafhængig ekspertgruppe, der skal rapportere om den gennemgribende reform af skattesystemet.

Finanssektoren: Programmet for tilpasning af finanssektoren, som afslutter i januar 2014, skrider fremad. Omstruktureringen af de banker, der har modtaget statsstøtte, er godt i gang, og landet er tæt på at være i fuld overensstemmelse med kravene om horisontale politikker. Således er rammerne for styring, regulering og overvågning af den spanske banksektor blevet strammet op.

Vækst og konkurrenceevne: Der findes stadig svagheder i rammevilkårene for erhvervslivet, f.eks. segmenteringen af det indenlandske marked eller adgangsbarriererne i serviceindustrien, som bremser jobskabelsen. Der er forelagt et lovgivningsforslag om fremme af et velfungerende spansk enhedsmarked (lov om garanteret markedsenhed) for parlamentet. Det første udkast til en lov om reform af de liberale erhverv i servicesektoren er sendt til høring, men selve vedtagelsen ser ud til at blive forsinket. Den seneste iværksætterlov har medført forbedringer af insolvensreglerne og mere fleksible selskabsformer. Siden 2012 er der også truffet foranstaltninger til at åbne op for detailbranchen og forbedre effektiviteten af boligudlejningsmarkedet. Som opfølgning til de foranstaltninger, der blev truffet i 2012, fremlagde myndighederne i juli 2013 en lovgivningspakke, der skal indføre grundlæggende ændringer af elsektoren og lukke det langvarige underskud i forbindelse med elafgifterne. Der er behov for en yderligere indsats for at rette op på den manglende konkurrence i transportsektoren. Spanien har også taget skridt til at reformere sin offentlige administration. I februar 2013 fremlagde regeringen et forslag til en lov om reform af lokaladministrationen (som skal vedtages af parlamentet inden udgangen af 2013), og der arbejdes samtidig på en mere omfattende reform af den offentlige administration.

Beskæftigelses-, arbejdsmarkeds- og socialpolitik: Idet den bygger på de tidligere reformer fra 2010 og 2011, lader den mere omfattende arbejdsmarkedsreform fra 2012, sammen med aftalen med arbejdsmarkedets parter fra 2012, til at have banet vejen for et mere robust arbejdsmarked. Det er dog endnu for tidligt at vurdere virkningerne af disse tiltag. Der arbejdes stadig på at stimulere de aktive arbejdsmarkedspolitikker og deres forbindelse til de

mere passive politikker. Det tager dog længere tid end forventet at få dem fuldt indført, og koordineringen mellem de centrale myndigheder og autonome regioner udgør stadig en risiko for et effektivt resultat. Der er truffet foranstaltninger under strategien for fremme af unges beskæftigelse og iværksætterånd med henblik på at forbedre de unges beskæftigelsesmuligheder. Der er også taget skridt til reformer af erhvervsuddannelserne. Til gengæld er der kun taget få tiltag til at tackle problemerne vedrørende fattigdom og social eksklusion.

FRANKRIG

Offentlige finanser: Selv om Frankrig har gjort en betydelig konsolideringsindsats for at bringe det offentlige underskud ned fra 7,5 % af BNP i 2009 til 4,8 % in 2012, er det på grund af de økonomiske vilkår, der var værre end forventet, ikke lykkedes at korrigere det uforholdsmæssigt store underskud i 2013, og Rådet har derfor forlænget fristen med to år. Det er endnu uklart, om den planlagte decentraliseringsreform vil medføre væsentlige besparelser for det offentlige som helhed. Pensionsreformen i 2013 forventes at bidrage til pensionssystemets bæredygtighed på lang sigt, men er muligvis utilstrækkelig på mellemlang sigt. De planlagte foranstaltninger fokuserer på indtægtssiden, navnlig hæves både og arbejdstagernes og arbejdsgivernes bidrag. Reformen dækker også kun den generelle ordning, så der savnes stadig en revision af særordningerne.

Vækst og konkurrenceevne: Frankrig har taget visse skridt til at gøre skattesystemet mere effektivt ved at skære i udvalgte skatteudgifter. Der er også truffet foranstaltninger for at reducere gældsfordelen i forbindelse med selskabsbeskatning. Fastsættelsen af en mellemliggende momsats på 10 % i 2013 har til formål at forenkle skattesystemet, men vil ikke rette op på den manglende effektivitet (f.eks. nedsat moms for restaurationsbranchen). Der er taget visse skridt til at forbedre konkurrenceevnen, især gennem en skattenedsættelse i 2013 med henblik på øget konkurrenceevne og beskæftigelse. Der er kun truffet begrænsede foranstaltninger for at øge konkurrencen i regulerede sektorer. I netværksindustrierne vil forordningen om omstrukturering af elektricitetsmarkedet sænke barriererne for markedsadgang i energisektoren, og der er en reform undervejs, der skal øge effektiviteten i jernbanesystemet.

Arbejdsmarkedet: Loven af juni 2013 om at sikre arbejdspladser skal få arbejdsmarkedet til at fungere bedre. Den sigter navnlig mod at rette op på den ringe adgang til livslang læring. Der er også truffet foranstaltninger for at fremme beskæftigelsen blandt ældre arbejdstagere og unge, især gennem subsidierede arbejds- og lærepladser, om end med blandede resultater. På det seneste har programmet "fremtidens job" effektivt fremmet beskæftigelsesudsigterne for lavtkvalificerede unge, mens "generationskontrakten" hidtil kun har givet begrænsede resultater. Der er endvidere gennemført en reform af den offentlige arbejdsformidling i 2012-2013. Segmenteringen på arbejdsmarkedet er delvist blevet grebet an ved at hæve arbejdsgivernes socialsikringsbidrag i forbindelse med kontrakter med en varighed af mindre end tre måneder. Hensigten er at reducere andelen af kortfristede kontrakter. Muligheden for diskretionære stigninger i mindstelønnen er blevet begrænset for at bevare konkurrenceevnen, mens indekseringsordningen bevares. Der vil snart blive indledt forhandlinger mellem arbejdsmarkedets parter om ordningerne for arbejdsledsløshedsunderstøttelse. I betragtning af arbejdsledsløshedsniveauet skal der yderligere strukturreformer til for at reducere arbejdsomkostningerne.

KROATIEN

Efter sin tiltrædelse af EU den 1. juli 2013 har Kroatien deltaget i det europæiske semester i 2013 på et frivilligt og uformelt grundlag ved at fremlægge et økonomisk program i april 2013. I Kommissionens arbejdsdokument blev der foretaget en kvalitativ vurdering af dette program, og det blev konkluderet, at der var gjort visse fremskridt, men at der stadigvæk var meget store finanspolitiske og strukturelle udfordringer. Der blev ikke afgivet nogen landespecifikke henstillinger.

Offentlige finanser: Igennem de seneste år er der gennemført reformer af de finanspolitiske rammer i Kroatien med ikrafttrædelsen af tre vigtige love: i) budgetloven (2009), ii) loven om finanspolitisk ansvarlighed (2011) og iii) en regeringsafgørelse om nedsættelse af et finansudvalg (2011). På indtægtssiden har Kroatien taget skridt til at få skattetrykket flyttet væk fra arbejde og over på mindre væksthæmmende beskatningsformer og til at forbedre overholdelsen af skattelovgivningen gennem foranstaltninger til bekæmpelse af skatteunddragelse og til effektivisering af skatteforvaltningen. På udgiftssiden er der iværksat en granskning af social- og pensionsudgifternes effektivitet og bæredygtighed. Ifølge myndighedernes oplysninger lå Kroatiens offentlige underskud i 2012 på 5,0 % af BNP. Statens kasseunderskud kom i de første ni måneder af 2013 op på tæt ved 4,0 % af BNP, hvilket var mere end planlagt for hele året (3 %). Den offentlige bruttogæld er steget hurtigt siden 2009, den nåede i 2012 op på 55,5 % og ventes at stige yderligere.

Vækst og konkurrenceevne: Vækstperspektiverne i den kroatiske økonomi tynges af ringe rammevilkår for erhvervslivet og det lidet effektive retssystem samt manglen på konkurrence på vigtige nøglemarkeder. Igennem de seneste år har Kroatien iværksat lovgivningsmæssige, institutionelle og konkrete foranstaltninger for at mindske bureaukrati og få gang i investeringerne. De første skridt til at modernisere den offentlige forvaltning, øge effektiviteten i retssystemet og forebygge korruption i den offentlige sektor er taget, men der er behov for yderligere foranstaltninger til styrkelse af den offentlige forvaltnings og retsvæsenets kapacitet. Der afsættes ikke penge nok til forskning og udvikling, hvortil kommer, at lovgivningsrammerne er ineffektive. Den nye innovationsstrategi og den planlagte intelligente specialiseringsstrategi er skridt i den rigtige retning.

Beskæftigelses-, arbejdsmarkeds- og socialpolitik: Det kroatiske arbejdsmarkeds potentiale udnyttes langt fra tilstrækkeligt, og de unge, de langtidsledige, de ældre og kvinderne har det særligt svært. Den aktive arbejdsmarkedspolitik er blevet intensiveret, men virkningen af de trufne foranstaltninger mangler endnu at blive evalueret. Desuden har Kroatien for at bringe arbejdsmarkedet til at fungere bedre vedtaget det første sæt ændringer af arbejdsmarkedslovgivningen, der hovedsagelig drejer sig om jobsikkerhed. Den næste fase i disse lovændringer, som ventes at medføre mere gennemgribende ændringer i lovgivningen om beskæftigelsessikkerhed, er under forberedelse, og det samme er tilfældet med en omfattende pensionsreform. De sociale forhold er blevet forværret, og en tredjedel af befolkningen er nu fattigdomstruet. Der er stadigvæk mulighed for at forbedre det sociale velfærdssystem effektivitet og sætte ind over for de faktorer, der afholder nogle grupper fra at søge arbejde. Den sociale velfærdsstrategi for 2011-2016 og de nye love om sociale ydelser udgør et godt grundlag for en systemreform, men virkningerne af disse foranstaltninger vil afhænge af deres konkrete gennemførelse.

ITALIEN

Offentlige finanser: Den finanspolitiske konsolideringsindsats siden 2011 har medført, at det uforholdsmæssigt store underskud er korrigeret. Imidlertid udgør den offentlige gæld fortsat en væsentlig byrde. Udviklingen i de offentlige finanser bør derfor overvåges nøje, så det sikres, at stabilitets- og vækstpagten overholdes. Reformen af skattesystemet foregår stadig stykkevist. Skatten på fast bolig blev halveret i 2013 og skal efter planen erstattes af en ny lokal skat på tjenesteydelser fra 2014. Det er afgørende, at denne nye skat udformes korrekt, og at matrikelværdien revideres, så ejendomsbeskatningen bliver retfærdig, og skattesystemet bliver effektivt. Trods tidligere foranstaltninger og de tiltag, der er varslet for 2014, er skatten på arbejde og kapital fortsat høj i Italien.

Finanssektoren: For at styrke banksektoren har den italienske centralbank foretaget en målrettet gennemgang af aktivernes kvalitet, hvilket er et positivt skridt, selv om udvalget af banker, der er omfattet af undersøgelsen, er begrænset. Desuden er der foreslået et højere fradrag for virksomhedskapital for at diversificere virksomhedernes adgang til finansiering. Bankernes selskabsledelse er dog kun forbedret i begrænset omfang.

Vækst og konkurrenceevne: Der er truffet visse foranstaltninger for at reducere den administrative byrde, forenkle lovgivningen og forbedre erhvervsvilkårene. Der er også taget skridt til at øge effektiviteten i retssystemet og forbedre forvaltningen af EU-midler. Disse tiltag kræver dog en lovgivningsmæssig opfølgning og bør udvikles yderligere. Der er indført visse reformer for at fremme konkurrencen på markederne for tjenesteydelser, men gennemførelsen heraf er forbundet med risici, navnlig med hensyn til liberale tjenesteydelser. Det er nødvendigt at følge op med tiltag til udlicitering af lokale offentlige serviceydelser efter forfatningsdomstolens ophævelse i 2012 af bestemmelserne om åbning af markedet. Hvad angår netværksindustriene, er der indledt foranstaltninger for at forbedre betingelserne for markedsadgang, særlig i gas- og transportsektorerne, men energipriserne er fortsat meget høje, og det kniber stadig med at få opgraderet infrastrukturen i hele landet.

Beskæftigelses-, arbejdsmarkeds- og socialpolitik: Det italienske arbejdsmarked har været kendetegnet af stivhed og segmentering. For at løse disse problemer blev der vedtaget en reform i 2012, der indførte begrænsninger for atypiske kontrakter, nye regler for afskedigelse og en integreret arbejdsløshedsunderstøttelsesordning. Det går imidlertid langsomt med at gennemføre tiltagene, blandt andet moderniseringen af de offentlige arbejdsformidlings-tjenester. I 2012 blev der indgået aftale om at afstemme lønningerne bedre efter produktiviteten, støttet af skattenedsættelser, der skal følges op i praksis. Arbejdsløsheden blandt unge og kvinder er fortsat et stort problem. Der er vedtaget foranstaltninger, som hovedsagelig er rettet mod unge, i flere stadier, senest i august 2013, og disse bør hurtigt gennemføres. Der er også fortsat store udfordringer på uddannelsesområdet og et akut behov for forbedringer (Italien har den laveste gennemførelsesrate for videregående uddannelser i EU, og andelen unge, der ikke er i beskæftigelse eller under uddannelse, ligger på næsten 24 %). I august 2013 blev der taget et vigtigt skridt til at sikre, at ydelserne til bekæmpelse af fattigdom og social udstødelse målrettes bedre, ved at det eksisterende socialkort udvides til at omfatte alle sydlige regioner. Finansieringen heraf er imidlertid afhængig af, at der sker en omprogrammering af de nationale bidrag til EU's strukturfonde.

CYPERN

Offentlige finanser: Cypern er i øjeblikket i gang med en betydelig konsolidering af sine offentlige finanser. Tilpasningen er i årene 2013-2014 nogenlunde ligeligt fordelt mellem udgifts- og indtægtssiden. På udgiftssiden er den planlagte 2013-reform af pensionssystemet blevet iværksat, med en forhøjelse af pensionsalderen, tilskyndelser til at blive på arbejdsmarkedet i stedet for at gå på pension og en nedsættelse af pensionsydelse. I sundhedssektoren er der taget skridt til at gøre finansieringsstrukturen mere bæredygtig, og en national sundhedsordning ventes indført inden udgangen af 2015. En overordnet lov om offentlig finansforvaltning, der skal danne grundlag for sunde forvaltningsprincipper, og som fastlægger de vigtigste processer og definerer rolle- og ansvarsfordelingen i hele den årlige budgetproces, ventes vedtaget ved udgangen af december 2013. På indtægtssiden er der en reform af skatte- og afgiftsopkrævningen og skatteforvaltningen på vej, som tager sigte på at forbedre overholdelsen af skattelovgivningen, bekæmpe skatteunddragelse og fremme effektiviteten i den offentlige sektors udøvelse af sine opgaver, bl.a. ved at gøre det lettere at få kanaliseret offentlige midler ud til de områder, der er hårdest ramt af den økonomiske krise.

Finanssektoren: På baggrund af den stærkt svækkede tillid til banksektoren er der vedtaget reformer, der tager sigte på omstruktureringer og nedskæringer af banker og pengeinstitutter og skærpelse af tilsynet. I særdeleshed er der nu en fælles afviklingsmyndighed, der involverer direktøren for Cyperns centralbank, den cypriotiske finansminister og direktøren for Cyperns værdipapir- og valutamyndighed, og Bank of Cyprus fik tilført ny kapital og er ikke længere i afvikling. Myndighederne er gået i gang med at føre strategien for omstrukturering af kooperative pengeinstitutter ud i livet, og de første fusioner er blevet gennemført. Der er opstillet en plan for at få lagt tilsynet med de kooperative pengeinstitutter ind under Cyperns centralbank. Den gradvise lempelse af de administrative restriktioner og kapitalkontrollen fortsætter i overensstemmelse med den køreplan, der er aftalt med programpartnerne.

Vækst og konkurrenceevne: Blandt de vækstfremmende foranstaltninger, Cypern har iværksat eller vil iværksætte, kan nævnes gennemførelsen af den tredje energipakke, opstilling af en strategi for energisektoren, tilpasning af lovgivningen til tjenesteydelsesdirektivet samt fortsatte bestræbelser på at liberalisere de regulerede erhverv. Der er dog fortsat behov for yderligere foranstaltninger i transportsektoren, bl.a. også for at forbedre energieffektiviteten, og for at fremme den private sektors investeringer i forskning og udvikling.

Beskæftigelses-, arbejdsmarkeds- og socialpolitik: Efter den vedvarende nedgang i beskæftigelsen siden 2009 og den kraftige stigning i arbejdsløsheden har Cypern truffet en række foranstaltninger, der skal sætte ind mod langtidsledigheden og ungdomsarbejdsløsheden og forbedre kvalifikationsniveauet i arbejdsstyrken, bl.a. gennem etablering af nye højere læreanstalter, indførelse af en ny, moderne lærlingeuddannelse og et erhvervskvalifikationssystem. Der er dog behov for at øge indsatsen mod ungdomsarbejdsløsheden og skabe bedre balance mellem arbejdsstyrkens kvalifikationer og arbejdsmarkedets behov. Cypern har også gennemført en reform af sit lønreguleringsystem i den offentlige sektor, som også følges op i den private sektor, og af de sociale ydelser for at øge beskyttelsen af sårbare grupper og sikre en passende balance mellem sociale ydelser og incitamenter til at søge arbejde.

LETLAND

Offentlige finanser: Den omfattende finanspolitiske konsolidering og den mere effektive anvendelse af de offentlige midler, der er opnået i forbindelse med det makroøkonomiske tilpasningsprogram, har gjort det muligt for Letland at nedbringe det offentlige underskud fra 8,1 % af BNP i 2010 til 1,3 % i 2012 og nå det mellemfristede mål i 2012. I juni 2013 blev proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud over for Letland afbrudt. Budgettet for 2014 er det første, som bliver gennemført på grundlag af den nye lov om finanspolitisk disciplin. Den lettiske regering har vedtaget foranstaltninger for personlig indkomstskat og grundtydelser (generelt og for bistandsberettigede) samt miljøskatter.

Den finansielle sektor: Efter den finansielle krise er privatiseringen af adskillige banker i gang, og det finansielle tilsyn bliver styrket for at bevare sektorens stabilitet. Selv om særlige lovgivningsmæssige foranstaltninger og nøje kontrol med udenlandske indlån er på plads, er det fortsat vigtigt at udvise agtpågivenhed.

Vækst og konkurrenceevne: Der er blevet foreslået ambitiøse reformer på uddannelses- og forskningsområdet, herunder ændringer af forvaltningen af videregående uddannelsesinstitutioner, øget internationalisering af videregående uddannelser og forskning og indførelse af en finansieringsmodel, der belønner kvalitet, kombineret med øget national finansiering af de videregående uddannelser. Der er imidlertid ikke sket fremskridt i gennemførelsen af disse reformer, og der er ikke indført reformer vedrørende akkreditering af studieområder. Letland har truffet væsentlige foranstaltninger for at mindske det civile retssystems ineffektivitet, som påvirker erhvervsmiljøet negativt. Foranstaltningerne omfatter en reorganisering af domstolene, adskillige ændringer af den civilretlige procedure, indførelse af IKT-løsninger og gennemsigtighed i offentliggørelse af domme. Loven om mægling og ændringer af insolvenslovgivningen er ligeledes genstand for drøftelser. På energiområdet er elektricitetsmarkedet blevet liberaliseret, og der gennemføres foranstaltninger for at forbedre energinetforbindelserne. Der er dog behov for en yderligere indsats med hensyn til gasinfrastruktur og -markeder for især at sikre, at tredjemands adgang til transportnet og lagre er velreguleret. Der er sket visse fremskridt hvad angår energieffektivitet.

Beskæftigelses-, arbejdsmarkeds- og socialpolitik: Letland har sænket skatten på arbejde, og der er taget yderligere skridt til at sænke denne skat i 2014-15. Letland har øget dækningen af den aktive arbejdsmarkedspolitik, udviklet nye tiltag på området og moderniseret erhvervsskolerne. En ungdomsgaranti er under forberedelse. Letlands tidligere beslutning om at sænke niveauet for den garanterede minimumsindkomst og ophæve den statslige forvaltning var i modstrid med den landespecifikke henstilling. Der arbejdes imidlertid - om end langsomt - på en reform af den sociale sikring med det formål at forbedre dens dækning og effektivitet. Andre foranstaltninger til bekæmpelse af fattigdom og social eksklusion omfatter en forhøjelse af mindstelønnen og særlige sociale ydelser for mennesker med handicap eller hjælp til børn med handicap. Hvad angår børnefattigdommen, som er en af de højeste i Europa, har Letland i 2013 forhøjet en række familieydelser, som vil blive forhøjet yderligere i 2014.

LITAUEN

Offentlige finanser: Inden for de seneste tre år har landets økonomiske vækst været blandt de højeste i EU, hvilket har bidraget til at mindske budgetunderskuddet. Proceduren for uforholdsmæssigt store underskud blev således stoppet i 2013. Samtidig med at der er udsigt til en yderligere nedadgående tendens i det strukturelle underskud, har udviklingen i retning af at nå den mellemfristede målsætning ligget under minimumskravet, og der burde gøres en indsats for at skubbe udviklingen fremad. Selvom der er truffet en række foranstaltninger vedrørende især ejendomsbeskatning, så er der samlet ikke sket noget større fremskridt på beskatningsområdet i 2012-2013. Eftersom beskatningen i Litauen i forhold til BNP fortsat er blandt de laveste i EU, så er der plads til en forhøjelse af indtægterne. Skattegennemgangen for 2013 har haft begrænset omfang, og virkningerne af den udvidede strategi for at få skattelovgivningen overholdt forventes snarere at vise sig på mellemlang sigt. Vedtagelsen af lovgivningen om finanspolitisk stabilitet er blevet udsat, og der er brug for en yderligere indsats, hvis den finanspolitiske ramme skal styrkes. I 2011 blev det besluttet gradvist at forhøje pensionsalderen. I slutningen af 2012 blev det besluttet at ændre på lovgivningen om supplerende pensionsopsparinger. En mere omfattende reform af pensionsordningerne og foranstaltninger, som kan sikre, at arbejdstagerne bliver længere på arbejdsmarkedet, mangler dog stadig at blive gennemført i lovgivningen.

Vækst og konkurrenceevne: Litauen har inden for de seneste år forbedret sin konkurrenceevne takket være en vedholdende lønnedgang og en forbedring af den ikke-prisbaserede konkurrenceevne. Der er dog stadig et stort uudnyttet potentiale inden for forskning og innovation og med hensyn til uddannelsesresultaterne. Herudover forventes en reform af energisektoren (Litauen er en af de mest energi- og CO₂-intensive økonomier inden for EU) at mindske Litauens store afhængighed af importeret energi. Med hensyn til spørgsmålet om energinetværk, så er der blevet taget en række skridt, men gennemførelsesraten er stadig forholdsvis lav. Med hensyn til bygnings energieffektivitet har Litauen fjernet en række af de lovgivningsmæssige hindringer, der var for at give speciallån til bestemte ejerkategorier i 2013. Dette er ganske vist et skridt i den rigtige retning, men der mangler stadig at blive foretaget en vurdering af, hvilken konkret virkning disse foranstaltninger har. Regeringen har med henblik på reform af statsejede virksomheder vedtaget de lovgivningsmæssige rammer, og der er sket en væsentlig forbedring af gennemskueligheden. Udfordringen består nu i at få de enkelte dele af reformen gennemført.

Beskæftigelses-, arbejdsmarkeds- og socialpolitik: Arbejdsmarkedssituationen i Litauen er blevet yderligere forbedret, men antallet af unge arbejdsløse og langtidsledige giver stadig anledning til alvorlig bekymring. Der er en stigende mangel på kvalificeret arbejdskraft. Regeringen har taget en række skridt for at bekæmpe ungdomsarbejdsløsheden, og der er opnået nogle positive resultater, og man er i færd med at udarbejde en ungdomsgarantiordning. Der er dog endnu ikke sket nogen ændringer af den aktive arbejdsmarkedspolitik, så den er bedre målrettet mod dårligt uddannede arbejdstagere og arbejdstagere med ringe tilknytning til arbejdsmarkedet. Der gøres stadig ikke tilstrækkeligt for at øge kendskabet til lærlingeordninger i forbindelse med erhvervsuddannelserne. Lovgivningen om sikkerhed i ansættelsen er fortsat restriktiv: der er kun sket få ændringer af arbejdsmarkedsloven, og de vil ikke have den store betydning. Der er vedtaget en indledende reform med det formål at støtte en liberalisering af de tidsbestemte kontrakter i den private sektor, men den er ikke tilstrækkelig på grund af dens begrænsede anvendelsesperiode og -område. Der er blevet iværksat en reform af kontanthjælpsforanstaltningerne med det formål

at gøre dem mere målrettede. Forhøjelse af den almindelige mindsteløn forventes at forbedre fattigdomssituationen for personer i arbejde og at mindske fattigdommen generelt. Disse foranstaltninger synes imidlertid ikke at være tilstrækkelige til at løse problemerne med fattigdom og social marginalisering.

LUXEMBOURG

Offentlige finanser: I Luxembourg er der sket fremskridt i bestræbelserne på en finanspolitisk konsolidering, og landet har nået de mål, det har fastsat på mellemlang sigt. Der er dog brug for en yderligere indsats af hensyn til de offentlige financers bæredygtighed på lang sigt. Der er blevet lavet et lovudkast om en mellemlang budgetramme, men vedtagelsen er blevet forsinket. Reformen af pensionsordningen, som blev vedtaget i december 2012, er kun at betragte som et første skridt i den rigtige retning i bestræbelserne på at gøre de offentlige finanser bæredygtige på lang sigt. Der er brug for supplerende foranstaltninger, herunder på området for langtidspleje. Luxembourg har endnu ikke taget skridt til i højere grad at anvende standardsatsen for moms, hvilket ville bidrage til en stigning i indtægterne fra forbrug.

Vækst og konkurrenceevne: De nominelle arbejdskraftsomkostninger er i Luxembourg steget med næsten 16 % i perioden mellem 2008 og 2012, hvilket er næsten to gange så hurtigt som i nabolandene. De foranstaltninger, som Luxembourg har truffet for at forbedre løndannelsen, har imidlertid kun været delvise og midlertidige. Luxembourg har i et vist omfang gjort en indsats for at skabe større spredning i den økonomiske struktur, som i høj grad er præget af den finansielle sektor (ca. 30 % af den samlede værditilvækst). Der er dog stadig brug for en yderligere indsats, bl.a. med henblik på de nuværende svagheder i Luxembourgs forsknings- og innovationsordninger. Lovbyrden er gennem den seneste lovgivning blevet betydelig lettere for de liberale erhverv, og det er blevet lettere for tjenesteydere at få adgang til markedet. Den gældsfordel, der er indbygget i selskabsbeskatningen, har sandsynligvis bidraget til selskabernes høje gældsætning, men der er endnu ikke truffet nogen foranstaltninger for at ændre på dette. Luxembourg er ikke på vej til at nå målene for udledning af drivhusgasser, og det er nødvendigt med en yderligere indsats for at modvirke de negative eksterne virkninger af de lave afgifter på energiprodukter til transport, og det er ligeledes nødvendigt at forbedre den offentlige transport.

Beskæftigelses-, arbejdsmarkeds- og socialpolitik: Skole- og uddannelsessystemet i Luxembourg står over for nogle særlige udfordringer på grund af kravet om flersprogethed, den store andel af befolkningen med indvandrerbaggrund (43,1 %) og de særlige kompetencekrav, der stilles på landets meget specialiserede arbejdsmarked med en stor finansiell sektor. Situationen er stadig vanskelig for indvandrere og unge med få kvalifikationer. Luxembourg har truffet en række foranstaltninger, bl.a. er der oprettet et erhvervsvejledningscenter, et beskæftigelsescenter, en række såkaldte jobincitament og en ungdomsgaranti, hvilket alt sammen peger i den rigtige retning. Gennemførelsen er dog stadig mangelfuld. Der arbejdes i øjeblikket på en reform af ordningen for ungdomsuddannelser. I betragtning af at beskæftigelsen blandt ældre arbejdstagere er lav, er der i forbindelse med pensionsreformen blevet indført en række finansielle incitament med det formål at forlænge arbejdslivet.

UNGARN

Offentlige finanser: Proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud i Ungarn blev indstillet i juni 2013, hvorefter myndighederne har fulgt en lidt mere ekspansiv finanspolitisk linje. Ifølge Kommissionens prognose for 2014 ligger underskuddet lige på traktatens referenceværdi (3 % af BNP) med væsentlige underskudsforøgende risici. Dertil kommer, at de seneste finanspolitiske beslutninger ikke tyder på noget skift i retning af en mere væksthæmmende finanspolitisk strategi. Der er taget visse skridt til at styrke den finanspolitiske styring, men der er behov for en yderligere indsats.

Finanssektoren: Der er kommet gang i långivningen til SMV'er, og takket være nationalbankens ordning for finansiering af vækst er sektoren blevet mindre afhængig af lån i fremmed valuta. Denne ordning kan dog få væsentlige finanspolitiske omkostninger på mellemlang sigt. De sektorspecifikke skatter, der er pålagt finanssektoren, er faktisk blevet hævet igen i 2013. Desuden er regeringen ved at forberede en ny støtteordning vedrørende husholdningernes boliglån i fremmed valuta, og de dermed forbundne omkostninger kan yderligere reducere bankernes kreditforsyninger. Tilsynsmyndigheden er blevet indlemmet i Ungarns centralbank (Magyar Nemzeti Bank), hvilket burde øge dens krisebeføjelser og integrationen af makro- og mikroprudentielle redskaber. Der er ikke indført nye foranstaltninger vedrørende porteføljesanering, selv om andelen af uindfriede lån i banksektorens balancer er temmelig høj (næsten 20 %), og der desuden er en høj andel af omstrukturerede lån.

Vækst og konkurrenceevne: Ungarns økonomiske vækst har været lavere end i de øvrige lande i regionen (PL, CZ, SK) på grund af nedgearingen i gældstyngede sektorer og forringede erhvervsvilkår. Sidstnævnte faktor hænger i høj grad sammen med den manglende forudsigelighed, forvridende virkninger af offentlige politikker, der har medført et stigende antal begrænsninger for investorer, og selskabsbeskatningen, især af finanssektoren. Der er foreløbig ikke taget skridt til at følge op på henstillingerne om rammebetingelserne for erhvervslivet.

Beskæftigelses-, arbejdsmarkeds- og socialpolitik: Arbejdsmarkedet halter bagefter EU-gennemsnittet med en generelt lav beskæftigelse. Ungdoms- og langtidsarbejdsløsheden er de vigtigste kilder til bekymring. En ungdomsgarantiordning er under forberedelse. Det storstilede program for offentlige arbejder, som regeringen indførte i 2011, har medvirket til at begrænse arbejdsløsheden, men effekten på beskæftigelsesegnetheden på lang sigt er endnu ikke tydelig. Det planlagte aktiveringselement er et skridt i den rigtige retning, men er dog stadig en engangsforanstaltning. Virkningen af programmerne for livslang læring har endnu ikke vist sig. Strategierne for unge, der går tidligt ud af skolen, livslang læring og højere uddannelse er alle stadig under udarbejdelse. Regeringen har gennemført målrettede nedsættelser af socialsikringsbidraget for at øge efterspørgslen efter arbejdskraft på det åbne arbejdsmarked, men der er endnu ingen mærkbare virkninger af dette tiltag. Trods en moderat vækst i den samlede aktive arbejdsstyrke er der stigende fattigdom og social udstødelse, og mange mennesker oplever alvorlige materielle afsavn. Situationen er blevet forværret af, at arbejdsløshedsunderstøttelsen er blevet nedsat og begrænset i varighed, og af en stramning af kriterierne for at modtage kontanthjælp.

MALTA

Offentlige finanser: Malta planlægger at nedbringe det offentlige underskud til 2,7 % af BNP i 2013, men ifølge Kommissionens efterårsrapport forventes underskuddet at være på 3,4 % af BNP. Malta har annonceret en række foranstaltninger med det formål at opnå en bedre overholdelse af skattereglerne og øge bekæmpelsen af skatteunddragelse, men de er endnu ikke fuldt gennemført. Der er stadig ikke gjort noget ved gældsfordelen i forbindelse med selskabsbeskatningen. Der forventes en reform af rammerne for skatter og afgifter ved årets udgang. Bæredygtigheden i Maltas offentlige finanser er stadig forbundet med en række udfordringer på lang sigt på grund af den fremskrevne vækst i de aldersrelaterede udgifter, som ligger langt over EU-gennemsnittet. Med hensyn til reformen af pensionssystemet er stigningen i pensionsalderen alt for gradvis, og den er ikke afstemt efter den forventede gennemsnitslevealder. Malta planlægger at modvirke dette på den korte og mellemlange bane ved hjælp af andre foranstaltninger, f.eks. ved at øge beskæftigelsen blandt kvinder og ældre arbejdstagere (ved årets udgang forventes der fremlagt en aktiv aldringsstrategi), men der mangler stadig en langsigtet løsning. Sundhedsudgifterne er en yderligere udfordring. Myndighederne iværksætter en række foranstaltninger, som har til formål at gøre systemet mere tidssvarende, men der er ikke klarhed over den finansielle virkning.

Den finansielle sektor: Myndighederne planlægger at revidere to regelsæt om bankers hensættelser til dækning af tab og koncentrationsrisiko. Der forhandles stadig om udkastene til disse regelsæt, og den oprindelige frist er allerede udløbet. Af hensyn til en bedre overvågning har myndighederne nedsat et fælles udvalg for finansiell stabilitet, og de har fremlagt et ændringsforslag til loven om Maltas centralbank.

Vækst og konkurrenceevne: Der er planer om at skabe større spredning i energiforsyningen ved at omstille det nuværende oliebaserede kraftværk til gas og opføre et nyt kraftværk, hvortil der skal bruges flydende naturgas. Herudover er der ved at blive etableret et elkabel til Italien, men færdiggørelsen er blevet forsinket. På området for vedvarende energi var der indført forskellige støtteordninger, men der er konstateret problemer med oprettelsen af de vigtige planlagte vindmølleparker. Der er blevet truffet en række begrænsede foranstaltninger for at rette op på manglerne i transportsektoren, men den planlagte stigning i den offentlige transport som led i en løbende reform har været beskeden. Overordnet synes der at være brug for en yderligere indsats til fordel for energieffektiviteten. Der indføres i Malta en ramme for offentlige e-indkøb med det formål at effektivisere det offentliges indkøb, og i 2013 er der blevet indledt en reform af retssystemet.

Beskæftigelses-, arbejdsmarkeds- og socialpolitik: Kvindernes deltagelse på arbejdsmarkedet er stadig meget lille, men den er stigende. Der er siden 2011 blevet truffet en række foranstaltninger (bl.a. indførelsen af offentlige og private børnepasningsmuligheder og fritidshjem), men der er stadig problemer med deres udbredelse og i forhold til de priser, der skal betales. Barselsorloven er blevet udvidet, og der er blevet indført nogle nye skatteincitamenter for erhvervsaktive forældre. Antallet af elever, der afbryder deres skolegang, er fortsat højt, men der er truffet nogle foranstaltninger for at imødegå problemet. Der er planlagt en række foranstaltninger til fordel for læse- og skrivefærdigheder, livslang læring og reintegration af arbejdssøgende og ikke-erhvervsaktive personer på arbejdsmarkedet som supplement til den igangværende reform af lærlingssystemet. Maltas pristalsregulering er indrettet på en særlig måde, som ser ud til at afbøde de negative virkninger. Malta er

imidlertid blevet opfordret til nøje at overvåge dens virkning og at være parat til at ændre den om nødvendigt.

NEDERLANDENE

Offentlige finanser: Nederlandene har på grund af en svag økonomisk udvikling haft et uforholdsmæssigt stort budgetunderskud siden 2009. Ifølge Kommissionens efterårsrapport for 2013 er de økonomiske aktiviteter faldet med 1,2 % i 2012, og de forventes at falde med 1 % i 2013, for derefter at stige svagt i 2014. Der er i Nederlandene vedtaget en række reformer af pensionerne under første søjle. Reformerne af den anden søjle og af langtidspleje mangler stadig at blive vedtaget. Tiltagene, som skal få pensionsfondene til at fungere bedre, forventes at medføre faldende støtte via skatten, samtidig med at de forventes at være til fordel for beskæftigelsen af ældre arbejdstagere.

Finanssektoren: Der er på grund af store strukturelle problemer på det nederlandske boligmarked brug for yderligere reformer, også for at undgå en afsmitning til de øvrige dele af økonomien og en hæmning af væksten. Der er siden april 2012 blevet gennemført en række foranstaltninger. Blandt disse kan nævnes, at der er sket en tilpasning af den måde, hvorpå boligfinansieringen behandles i skattesammenhæng. Den gradvise begrænsning af retten til at fradrage renterne fra realkreditlån i skatten og de voksende incitamentet til at afdrage er nyttige tiltag, men indfasningen går alt for langsomt. Det er positivt, at det for nylig er blevet muligt i en vis grad at lade lejen af en socialbolig være indtægtsafhængig, men det er stadig usikkert, hvordan tiltaget virker.

Vækst og konkurrenceevne: Der er gennemført flere strukturreformer, men siden 2012 ser det ud til, at momentum for de nødvendige reformer er blevet svagere. I vanskelige økonomiske tider med stigende arbejdsløshed er det nødvendigt med en fornyet indsats for at øge vækstpotentialet i den nederlandske økonomi. Nederlandene har forbedret sine resultater på resultattavlen for innovation for 2013, hvorefter landet befinder sig i gruppen af "innovation followers", hvis resultat ligger over middel. En række tiltag er blevet offentliggjort, de er blevet gennemført og udlagt som skridt i den rigtige retning. De landespecifikke henstillinger om konkurrenceevne og F&U blev derfor opgivet i 2013. De offentlige udgifter til uddannelse synes ikke at være i fare for at blive ramt af budgetnedskæringer, men midlerne til grundforskning er under pres. Der er i 2012 og 2013 blevet truffet en række foranstaltninger for at forbedre erhvervslivets muligheder, men der er på visse områder brug for yderligere forbedringer.

Beskæftigelses-, arbejdsmarkeds- og socialpolitik: Arbejdsmarkedssituationen i Nederlandene er på det seneste blevet forværret. Blandt de tiltag, der er blevet truffet for at forbedre beskæftigelsesgraden, kan nævnes en lettelse af skatten på arbejde og en gradvis reduktion af de negative incitamentet, der er indbygget i skattesystemet for personer med to indtægter. Herudover var der planer om at forbedre arbejdskraftens bevægelighed gennem en revision af lovgivningen om sikkerhed i ansættelsen og den periode, hvor der kan oppebæres arbejdsløshedsunderstøttelse, men også ved hjælp af foranstaltninger, der skulle integrere særlige grupper på arbejdsmarkedet. Ved udgangen af 2012 fremlagde regeringen en række reformer af de socioøkonomiske politikker. De planlagte foranstaltninger vedrørende arbejdsløshedsunderstøttelse, beskyttelse i ansættelsen/afskedigelse og den nye deltagelseslov mangler dog at blive gennemført. Det forventes dog, at foranstaltningerne bliver indfaset ganske langsomt. Der er brug for yderligere reformer for at få arbejdsmarkedet til at fungere bedre.

ØSTRIG

Offentlige finanser: Det er lykkedes Østrig at få nedbragt sit offentlige underskud, og Østrig er på vej mod at opfylde den mellemfristede budgetmålsætning, men der er behov for en styrkelse af den årlige strukturelle tilpasning. Kompetenceoverlapningerne mellem forbundsstaten, delstaterne og kommunerne giver sammen med manglende sammenhæng mellem økonomiske ressourcer og udgiftsansvar anledning til problemer, som der må sættes ind overfor. Denne situation kan nemlig bringe nogle af de reformer, der er i gang, i fare, bl.a. indførelsen af et målssystem for udgifterne i sundhedssektoren.

Finanssektoren: En omstrukturering af (delvist) nationaliserede banker er i gang, men der er behov for en større indsats og for en nøje overvågning af de dermed forbundne risici for budgettet.

Vækst og konkurrenceevne: Der bør gøres mere for at skabe øget konkurrence og fremme tjenesteydelser, bl.a. ved at fjerne urimelige barrierer for tjenesteudbydere og se nærmere på, om de restriktioner, der gælder for regulerede erhverv, er berettigede af samfundsmæssige hensyn. En reform af konkurrenceloven er sat i gang, men de alt for begrænsede ressourcer til forbundskonkurrencemyndigheden giver fortsat anledning til bekymring. Desuden har Østrig endnu ikke truffet alle de foranstaltninger, der er nødvendige for at sikre, at det stadigt stigende antal studerende får adgang til de rette uddannelses tilbud af høj kvalitet og rent faktisk færdiggør deres studier, selv om Østrig siden 2012 har afsat en del yderligere midler hertil.

Beskæftigelses-, arbejdsmarkeds- og socialpolitik: Østrig har truffet foranstaltninger til på mellemlang sigt at fastholde flere ældre arbejdstagere på arbejdsmarkedet og nedbringe antallet af førtidspensioneringer. Disse foranstaltninger og deres virkninger bør følges nøje. Der er ikke gjort noget for at harmonisere den lovbestemte pensionsalder for kvinder og mænd. Skatter og socialsikringsbidrag lægger fortsat store byrder på arbejdskraften, og der er ikke gjort noget for at få flyttet skattetrykket væk fra lavtlønnet arbejde og over på andre områder, der ikke er så hæmmende for vækst. Der er truffet visse foranstaltninger for at øge kvinders deltagelse i arbejdsmarkedet. Der er sket en vis forøgelse af børnepasnings- og ældreplejetilbuddene, men de budgetmidler, der er afsat hertil, er ikke tilstrækkelige til at dække den stigende efterspørgsel. Der er også truffet visse foranstaltninger til at få flere folk med indvandrerbaggrund ind på arbejdsmarkedet, bl.a. med en sproglæringsstrategi, og til at forbedre især dårligt stillede unges uddannelsesniveau. Det går kun langsomt fremad, og der er behov for en nøje overvågning af virkningerne af disse foranstaltninger.

POLEN

Offentlige finanser: Polen har med henblik på at overholde stabilitets- og vækstpagtens henstilling om at begrænse underskuddet til 3 % af BNP i 2014 fremlagt en række yderligere skatteforanstaltninger, som især vedrører pensionsordningen, de finanspolitiske rammer, overholdelse af skattelovgivningen og skatteindtægtsforanstaltninger. Polen har ikke begrænset nedskæringerne i de vækstfremmende udgifter, eftersom bestræbelserne på at reducere underskuddet inden for de seneste år har været koncentreret om at skære ned på investeringerne. En reform af skattereglerne er blevet vedtaget, men endnu ikke gennemført. Overholdelse af skattelovgivningen er stadig et problem. I Polen er det med virkning fra begyndelsen af 2013 blevet besluttet gradvis at lade den lovbestemte pensionsalder stige til 67 år. På den anden side er den særlige socialsikringsordning for landmænd og den særlige pensionsordning for minearbejdere ikke blevet ændret. Hvad angår omkostningseffektiviteten i sundhedssektoren, så har Polen meddelt, at der vil blive truffet nogle foranstaltninger vedrørende forvaltningen af den nationale sundhedsfond. I udkastet til en socialsikringslov indgår der desuden nogle foranstaltninger, som skal gøre socialpolitikkerne mere målrettede. Virkningen kan dog først vurderes på grundlag af de endelige lovbestemmelser.

Vækst og konkurrenceevne: Reformen af videnskab og højere uddannelser er et skridt i den rigtige retning, men de polske virksomheders innovationsresultater er stadig dårlige. De hidtidige tiltag for at forbedre erhvervslivets F&U-investeringer og virksomhedsinterne innovation har ikke medført en klar forbedring, og det offentliges innovationsfremmende instrumenter er ikke tilstrækkeligt målrettede. Der anvendes kun i begrænset omfang effektive instrumenter, f.eks. de eksisterende skatteincitamenter, og mulighederne for bedre eller alternative skatteordninger undersøges ikke. De fleste af foranstaltningerne på energiområdet er stadig på forberedelsesstadiet. Der er dog både i el- og gassektoren sket en vis indsats, idet der er iværksat flere projekter vedrørende udvikling og opgradering af elnettet og handelsplatformen for gas, som blev oprettet i 2012. Hvad angår energieffektivitet, så har regeringen moderniseret de offentlige bygninger. Selv om der er sket en vis indsats, er der stadig store forsinkelser i projekterne vedrørende jernbaneinvesteringer, samtidig med at tilsynsmyndigheden for jernbaner er blevet styrket. Polen har fastsat en omfattende reformdagsorden med henblik på at fjerne eller reducere kvalifikationskravene i forbindelse med ca. 230 fag, og den første serie af lovgivningsændringer er allerede trådt i kraft. Polen har endnu ikke truffet nogen direkte beslutninger vedrørende henstillingerne om affaldshåndtering og vandforvaltning og en fremskyndet udvidelse af bredbåndsdækningen.

Beskæftigelses-, arbejdsmarkeds- og socialpolitik: Der er taget en række tiltag for at mindske ungdomsarbejdsløsheden. Regeringen har iværksat flere reformer inden for uddannelse. Der er en række yderligere foranstaltninger på vej, der i højere grad skal målrette beskæftigelsespolitikken, bl.a. for unge. I september 2013 blev der vedtaget en strategi for livslang læring. Der er imidlertid brug for en yderligere indsats for at lette adgangen til lærepladser og arbejdsbaseret indlæring. Polen har kun gjort en beskedent indsats for at mindske arbejdsmarkedssegmenteringen og antallet af fattige, der er i beskæftigelse. Antallet af pladser i vuggestuer og børnehaver er stigende, men udbuddet er stadig for lavt, hvis der skal ske en væsentlig stigning i kvindernes deltagelse på arbejdsmarkedet. Der mangler stadig at blive gennemført en permanent og troværdig reform af landmændenes socialsikringsordning KRUS.

PORTUGAL

Offentlige finanser: Der er inden for de sidste tre år sket fremskridt i den finanspolitiske konsolidering med en finanspolitisk indsats på ca. 5,1 % af BNP. Det offentlige underskud forventes ifølge Kommissionens efterårsrapport for 2013 at blive på 5,95 % i 2013. Regeringen har bekræftet, at den forventer et underskud på 4 % af BNP i 2014, idet der indføres en række permanente konsolideringsforanstaltninger. Den finanspolitiske konsolidering i 2013 kan tilskrives stigende personlige indkomster og ejendomsbeskatningen og fremskyndelsen af nogle af de foranstaltninger, der indgår i revisionen af de offentlige udgifter. I medfør af forfatningsdomstolens kendelser er de to bonusbetalinger til ansatte i den offentlige sektor og pensionister, som blev afskaffet i 2012, blevet genindført i 2013. Reformen i den offentlige sektor bidrager fortsat til en styrkelse af den offentlige finansielle forvaltning, kampen mod skatteunddragelse, omstrukturering af offentlige virksomheder og mindskelse af udgifterne til offentlig-private partnerskaber.

Finanssektoren: Siden begyndelsen af det økonomiske justeringsprogram er der sket en væsentlig forbedring af de portugisiske bankers kapitalandel, og da både finansieringsstruktur og likviditetsreserver er blevet bedre, har de et godt udgangspunkt for at klare kortere perioder med usikkerhed og en potentiel yderligere forværring af aktivernes kvalitet. Der er i den finansielle sektor sket en hurtig nedgearing takket være den lave efterspørgsel efter lån, og forholdet mellem ind- og udlån var ved udgangen af det andet kvartal i 2013 på 122 %. Der iværksættes en række foranstaltninger, som skal sikre, at der er passende finansiering til rådighed for bæredygtige små og mellemstore virksomheder, herunder kan nævnes initiativer, som skal fremme en større spredning i de finansielle kilder.

Vækst og konkurrenceevne: De strukturreformer, der indgår i det økonomiske justeringsprogram, er godt i gang. Der er sket store fremskridt inden for retsvæsen, netværksindustrier, boligområdet, tjenesteydelser og lovregulerede erhverv. Der sker fremskridt, dog med nogen forsinkelse, i arbejdet med at reducere hindringerne for udøvelsen af erhvervsvirksomhed, idet de administrative byrder og godkendelsesprocedurerne lettes. Der kræves stadig en indsats for at gøre transportsektoren mere bæredygtig og åben for konkurrence, navnlig hvad angår havne. Der er vedtaget en række vigtige foranstaltninger for at forbedre likviditetsforholdene for erhvervsvirksomheder, især små og mellemstore virksomheder (SMV).

Beskæftigelses-, arbejdsmarkeds- og socialpolitik: Beskæftigelsen er faldet markant siden starten af den økonomiske krise, og beskæftigelsesgraden er således faldet fra 73,1 % i 2008 til 66,5 % i 2012. Arbejdsmarkedssituationen er på det seneste blevet bedre, men arbejdsløsheden er stadig stor, især blandt unge. Som led i den langsigtede jobskabelsesstrategi er der blevet gennemført følgende reformer: mere fleksible regler for kollektive forhandlinger, en væsentlig reduktion af fratrædelsesgodtgørelser, nedsættelse af arbejdsløshedsunderstøttelsen med det formål at tilskynde til en hurtigere tilbagevenden til arbejdsmarkedet, ændringer i arbejdstidsordninger og reformer af den aktive arbejdsmarkedspolitik og erhvervsuddannelserne med det formål at øge overensstemmelsen mellem de udbudte og efterspurgte kvalifikationer. Der er desuden vedtaget en række vigtige foranstaltninger på uddannelsesområdet.

RUMÆNIEN

Offentlige finanser: Proceduren for uforholdsmæssigt store underskud blev for Rumæniens vedkommende afsluttet i juni 2013. Den finanspolitiske styring er blevet bedre takket være en lov om finanspolitisk ansvarlighed, oprettelsen af et finanspolitisk råd, reform af pensionsområdet og foranstaltninger til forbedring af budgetforløbet. Der er dog stadig problemer med forsinkede udbetalinger fra det offentlige, den finanspolitiske bæredygtighed og effektiviteten i sundhedssystemet. En anden udfordring er den dårlige overholdelse af skattelovgivningen, hvilket fører til en stor indtægtsmanko, især med hensyn til moms og arbejdsbeskatning.

Finanssektoren: Der er truffet en række foranstaltninger for at styrke finanssektoren: rammerne for afvikling af banker er blevet styrket, og indlånsgarantifonden er blevet udvidet, og de internationale rapporteringsstandarder er blevet indført for hele banksektoren, og der er vedtaget en række foranstaltninger for yderligere at begrænse forbrugeres og SMV'ers optagelse af uafdækkede lån i udenlandsk valuta. Den stadige forværring af aktivernes kvalitet indgår som led i en række nye foranstaltninger.

Vækst og konkurrenceevne: Rumænien står over for en række udfordringer på konkurrenceområdet: overvægt af lav- og mellemt teknologisk sektor, få investeringer i F&U både i det private og offentlige, lav produktivitet i industrien og tjenesteydelsessektoren og vanskeligheder for virksomhederne med at vokse. En national konkurrencestrategi for alle disse politikområder er under udarbejdelse. Bestræbelserne på at omstrukturere statsejede virksomheder og forbedre deres ledelse og resultater, især inden for transport- og energisektoren, går langsomt. En svag offentlig forvaltning er blandt de store hindringer for vækst og konkurrenceevne og hæmmer anvendelsen af EU-midler. Det går langsomt med at få gennemført de handlingsplaner, der skal forbedre effektiviteten i den offentlige forvaltning. Der er ved at blive fastlagt en strategi for, hvordan den offentlige forvaltning kan styrkes, til fremlæggelse ultimo 2013. Den nationale handlingsplan for en bedre udnyttelse af EU-midler har haft meget begrænset succes, selv om udnyttelsen dog er blevet bedre.

Beskæftigelses-, arbejdsmarkeds- og socialpolitik: I Rumænien er den samlede arbejdsløshed forholdsvis lav, men dog stigende (7,5 % i september 2013). Ungdomsarbejdsløsheden er imidlertid stor (23 %), og den samlede beskæftigelsesgrad var kun på 63,8 % i 2012. De rumænske myndigheder har i 2013 gennemført en national beskæftigelsesfremmende plan for unge. Rumænien er ved at udarbejde en national beskæftigelsesstrategi for 2013-2020, som er rettet mod unge, ældre arbejdstagere, ansatte i landbruget, kvinder og udsatte grupper. Til bekæmpelse af sort arbejde har en lov om daglejeres arbejde været under gennemførelse siden 2011. Fattigdomsbekæmpelsen er stadig en stor udfordring i Rumænien. I 2011 blev der iværksat en reform af den sociale bistand med det formål at øge effektiviteten og virkningen af de sociale bistandsydelse.

SLOVENIEN

Offentlige finanser: Slovenien arbejder hårdt for at korrigere sit underskud inde 2015. Efter den forfatningsændring, der danner grundlag for reglen om et budget i balance/overskud, som blev vedtaget i maj 2013, foretages der yderligere ændringer af de finanspolitiske rammer. Den seneste pensionsreform sikrer kun stabile pensionsudbetalinger frem til 2020, hvorefter de forventes at stige væsentligt over EU-gennemsnittet. Regeringen har nedsat en arbejdsgruppe, der skal undersøge mulighederne for yderligere reformer. I betragtning af den aldrende befolkning kan presset på den langsigtede holdbarhed også tilskrives den forventede stigning i efterspørgslen på langtids- og ældrepleje. I maj 2013 offentliggjorde regeringen sine planer om at styrke den familiebaserede pleje, og den nye lov om langtids- og ældrepleje forventes at blive vedtaget i første halvdel af 2014.

Finanssektoren: Flere slovenske banker har oplevet et vedvarende pres på deres relativt lave kapitalbuffere, og deres afhængighed af staten for adgang til kapital udgør en stor trussel for den finanspolitiske holdbarhed. I august 2013 indledte den slovenske centralbank en uafhængig kvalitetskontrol af aktiverne i og stresstests af knap 70 % af banksektoren, som forventes at slutte ved udgangen af 2013. Det nye selskab til håndtering af bankaktiver (Bank Asset Management Company) er gennemgående klar til at overtage aktiver med henblik på at rette op på bankernes balancer. De slovenske myndigheder har taget de første skridt til at revidere lovgivningsrammen for banker ved udgangen af 2013 og styrke tilsynsbeføjelserne, gennemsigtheden og statistikkerne.

Vækst og konkurrenceevne: Den slovenske højesteret har indgivet data, der lader til at bekræfte, at den positive udvikling i effektiviteten af retssystemet fortsætter. Den retlige ramme for udenretlig omstrukturering af ikkefinansielle selskaber er under udarbejdelse, men fristen i de landespecifikke henstillinger (september 2013), er ikke blevet overholdt. I midten af september blev der nedsat en ekspertgruppe, som skal arbejde med at få indført regler om udenretlig omstrukturering i konkurslovgivningen, og i oktober vedtog regeringen nye ændringer af konkurslovgivningen. Det slovenske finansministerium udarbejdede i september et nyt lovforslag om oprettelse af "Slovenia Sovereign Holding", det nye instrument til konsolidering af statens indirekte ejerskaber og privatisering af sideaktiver. Fristen for at inddеле statens aktiver i kerneaktiver og sideaktiver er ikke blevet overholdt (september 2013). Den interministerielle proces, der blev sat i gang i 2012 for at strømline Sloveniens mange regulerede erhverv, er ikke skredet frem siden maj 2013. Den slovenske konkurrencemyndighed, som for nyligt er gjort uafhængigt, er blevet styrket med yderligere personale, men organet lider under begrænsede økonomiske midler, som forværres af de budgetnedskæringer, der er bebudet for 2014.

Beskæftigelses-, arbejdsmarkeds- og socialpolitik: I forbindelse med arbejdsmarkedsreformerne er der nedsat en arbejdsgruppe, som inden marts 2014 skal rapportere om gennemførelsen og virkningerne af reformen, som blev vedtaget i marts 2013. Der udarbejdes en ny forordning om studenterarbejde, som sigter mod at opretholde fleksibiliteten, men samtidig indfører krav om indbetaling til den sociale sikringsordning for at reducere ulighederne på arbejdsmarkedet. Forordningen vil blive suppleret med foranstaltninger i uddannelsessektoren til at begrænse mulighederne for at have status som studerende. Der er taget skridt til en ændring af mindstelønslovgivningen, og der vil blive indledt forhandlinger med arbejdsmarkedets parter. Der er truffet meget få foranstaltninger til at håndtere uoverensstemmelserne mellem efterspurgte og udbudte kvalifikationer. Slovenien har

udarbejdet og gennemført enkelte nye skræddersyede aktive arbejdsmarkedspolitiske foranstaltninger, men virkningerne af dem bør overvåges nøje.

SLOVAKIET

Offentlige finanser: Slovakiet har givet sig i kast med en stærk konsolideringsindsats for at korrigere sit uforholdsmæssige store underskud i 2013. I det omfang indsatsen foregår med udgangspunkt i engangsforanstaltninger, bør disse fremover erstattes af mere strukturelle foranstaltninger for at sikre en holdbar korrektion. De offentlige investeringer i og udgifter til uddannelse (% af BNP) er faldet i de seneste år og forventes at falde yderligere, hvilket illustrerer de udfordringer, landet har mødt i forbindelse med at imødekomme henstillingen om at sikre sine udgifter i vækstfremmende kategorier. Pensionsreformen fra 2012 har gjort ordningen mere bæredygtig på lang sigt, men den offentlige pensionsordning forventes stadig at køre med underskud på lang sigt. Der er ikke sket fremskridt med de planlagte reformer af sundhedssystemet. Der er truffet flere foranstaltninger i 2012-2013 for at reducere skævhederne i arbejdsbeskatningen mellem de forskellige beskæftigelsestyper og forbedre efterlevelsen af momsreglerne. Foruden moms er der behov for en ekstra indsats for at forbedre efterlevelsen af skattereglerne. Der bør også i højere grad benyttes skatter, der er mindre skadelige for væksten, f.eks. ejendoms- og miljøskatter.

Vækst og konkurrenceevne: Slovakiet står over for udfordringer med hensyn til at støtte en mere videnbaseret vækst og konkurrenceevne på mellemlang sigt. For at imødekomme disse udfordringer er det nødvendigt at styrke institutionerne, den menneskelige kapital, innovationsevnen og erhvervslivets rammevilkår. Der er truffet foranstaltninger i 2012-2013 til at øge gennemsigtigheden af offentlige udbud og retssystemet, og det offentlige udbudskontor er gjort mere uafhængigt. Reformen af retssystemet er dog stadig i gang. I 2012 iværksatte regeringen en større reform af den offentlige forvaltning med gennemførelsesforanstaltninger, der spænder over flere år. Der mangler stadig at blive gjort en indsats for at forbedre konkurrencen og gøre prisfastsættelsesmekanismen mere gennemskelig i de regulerede sektorer, navnlig i energisektoren.

Beskæftigelses-, arbejdsmarkeds- og socialpolitik: Slovakiet har taget skridt til en reform af den aktive arbejdsmarkedspolitik. Det er dog stadig usikkert, hvorvidt gennemførelsen af reformen fra maj 2013 vil give de forventede resultater, navnlig hvad angår reformens virkninger og den offentlige arbejdsformidlings evner til at gennemføre den. Samtidig bør der også gøres en mere målrettet indsats for de mest ugunstigt stillede jobsøgere. Manglen på gode og økonomisk overkommelige børnepasningsmuligheder, især for børn under tre år, udgør stadig en stor barriere for kvindernes deltagelse på arbejdsmarkedet. Slovakiet mangler stadig at gøre noget for at øge den sociale inklusion af de marginaliserede samfundsgrupper. For så vidt angår uddannelse, har Slovakiet truffet en række foranstaltninger, navnlig lanceringen af handlingsplanen for unge, og der er vedtaget ændringer til lovgivningen om erhvervsuddannelserne, de videregående uddannelser og livslang læring.

FINLAND

Offentlige finanser: Finlands offentlige finanser har generelt været sunde, og Finland har gennemført de planlagte finanspolitiske konsolideringsforanstaltninger. Ikke desto mindre har det stadig dårligere økonomiske klima gjort det vanskeligt at gøre de forventede fremskridt i retning af Finlands mellemfristede budgetmålsætning. Finland nåede ikke sin mellemfristede målsætning om et strukturelt overskud i 2012 på 0,5 % og satte sig et nyt mål på et underskud på 0,5 % i 2013. Ifølge Kommissionens 2013-efterårsprognose vil dette mål imidlertid ikke blive indfriet. I august 2013 iværksatte den finske regering et strukturreformprogram, der supplerer og styrker tidligere forpligtelser og tiltag for at fremme væksten og mindske holdbarhedsgabet. Omfattende reformer af den kommunale struktur, sundhedsvæsenet og de sociale tjenesteydelser er under forberedelse. Disse skridt går i den rigtige retning, men de må udvikles yderligere, før der kan foretages en nærmere vurdering. Der er planlagt en pensionsreform i 2017.

Vækst og konkurrenceevne: Finland har en førende position inden for innovation og har fortsat de højeste udgifter til forskning og udvikling i EU. Landet står imidlertid over for en række udfordringer, navnlig tabet af eksportmarkedsandele i løbet af de senere år, som truer dets konkurrenceposition. Det finske forsknings- og innovationssystemets effektivitet, når det gælder om at omsætte F&U-investeringer i nye innovative produkter og tjenester, er af afgørende betydning. Regeringen har bl.a. tilbudt midlertidige skatteincitamenters for at støtte forskning og investeringer, samt yderligere støtte for at finansiere omstrukturering og vækst i IKT-sektoren, og den er besluttet på at gennemføre en omfattende reform vedrørende forskningsinstitutter og forskningsfinansiering. Der er iværksat et program, der skal øge konkurrencen på det indenlandske marked. Fra 2014 og fremover vil Finland sænke virksomhedsskatten, og der er fremsat forslag om at reducere reguleringsbyrden og om en reform af ordningerne for virksomhedsstøtte. Resultaterne vil afhænge af den nærmere udformning af reformerne, der endnu ikke er offentliggjort.

Beskæftigelses-, arbejdsmarkeds- og socialpolitik: Det finske arbejdsmarked fungerer generelt godt. Den mest presserende udfordring er befolkningens aldring. Det er vigtigt at opretholde udbuddet af arbejdskraft i fremtiden og at styrke pensionssystemernes og ældre- og langtidsplejesystemernes bæredygtighed. For at forhindre, at arbejdstagerne forlader arbejdsmarkedet tidligt, vil adgangen til efterløn blive begrænset (selv om der endnu er visse muligheder for tidlig pensionering), og der er planlagt tiltag for at forbedre arbejdsvilkårene og dermed forlænge karrieren. Ungdomsgarantien er udvidet, og der er indført et midlertidigt uddannelsesprogram for unge i 2013. Der er også iværksat et pilotprogram for at bekæmpe langtidsledighed. Arbejdsmarkedets parter har indgået en ny rammelønoverenskomst for de næste tre år (2+1), der sikrer moderate lønstigninger for at forbedre økonomiens konkurrenceevne. Disse konkrete skridt går i den rigtige retning, men virkningerne har ikke vist sig endnu.

SVERIGE

Offentlige finanser: Sverige har en sund finanspolitisk stilling, der er i overensstemmelse med stabilitets- og vækstpakten, og udnytter også sit finanspolitiske råderum til at støtte vækst og jobskabelse. Sverige bør dog tydeliggøre sine planer på mellemlang og lang sigt, herunder hvordan og hvornår det forventes at nå målet om et offentligt underskud på 1 % af BNP, og hvordan landet har tænkt sig at håndtere de høje sundhedsudgifter på lang sigt.

Finanssektoren: Der er i løbet af de sidste tre år gennemført visse foranstaltninger, som har bidraget til en stabilisering af husholdningsgælden, men dog på et højt niveau (ca. 80 % af BNP). I løbet af de seneste tre måneder ser husholdningernes gæld og låntagning dog atter ud til at stige. De seneste foranstaltninger, som det svenske finanstilsyn har truffet, er positive, men kunne muligvis fremskyndes. Der er indtil videre ikke overvejet ændringer i boligbeskatningen eller bestemmelserne om skattefradrag på rentebetalinger i forbindelse med realkreditlån.

Et lavt udbud af boliger kombineret med en gældsfræmmende boligbeskatning risikerer at medføre stigninger i boligpriserne. Der er taget visse tiltag inden for udlejningsmarkedet, men der er behov for yderligere reformer af huslejereglerne. Der er planlagt en række lovforslag ved udgangen af 2013 og begyndelsen af 2014 med henblik på at afkorte opførelsestiden for nye huse og fremme konkurrencen i byggesektoren.

Vækst og konkurrenceevne: Selv om Sverige ifølge de fleste indikatorer for FoU ligger i topklassen, står landet alligevel over for en række udfordringer, der kan true dets konkurrenceposition på mellemlang sigt, navnlig hvad angår faldende virksomhedsinvesteringer i FoU og manglende kommerciel udnyttelse af innovationsresultaterne. Sverige vedtog i oktober 2012 en ny innovationsstrategi, som nu gennemføres, med henblik på at imødekomme den landespecifikke henstilling fra 2012.

Beskæftigelses-, arbejdsmarkeds- og socialpolitik: Det svenske arbejdsmarked klarer sig generelt godt, men der findes grupper med en svag tilknytning til arbejdsmarkedet, navnlig de unge og indvandrere. Regeringen har taget en række tiltag, herunder forslag til yderligere reform af erhvervsuddannelserne, indførelse af aftaler om erhvervsintroduktion samt fortsatte forhandlinger om "jobaftaler" med henblik på at mindske omkostningerne det første år for arbejdsgivere, der ansætter unge og tilbyder dem fortsat uddannelse. Det er skridt i den rette retning, men det mangler stadig at give resultater. Den momsnedsettelse for restauranter, der blev indført i 2011, blev præsenteret som en foranstaltning, der skulle reducere ungdomsarbejdsløsheden. En evaluering af reformens virkninger på priser, lønninger og beskæftigelse er undervejs, og de første resultater bør være tilgængelige i januar 2014.

DET FORENEDE KONGERIGE

Offentlige finanser: Den finanspolitiske konsolideringsstrategi er under gennemførelse og konsolideringen bevæger sig i rette retning, men det gennemsnitlige tempo er faldet i løbet af perioden. Underskuddet på budgettet er faldende og forventes i 2015-2016 at falde til 4,4 % af BNP. Den høje og stigende offentlige gæld vækker derimod stadig bekymring, idet den er steget betydeligt mellem 2009 og 2012, hvor den nåede 88,8 %.

Finanssektoren: Den seneste ordning for finansiering af udlån er begyndt at åbne op for husholdningernes og virksomhedernes adgang til finansiering. Loven om reform af bankerne forventes at træde i kraft i begyndelsen af 2014. Kreditstrømmene til økonomien er forbedrede, men størstedelen går til store selskaber og ejendomssektoren. De små og mellemstore virksomheder har stadig svært ved at få adgang til banklån. Der er dog tegn på bedre adgang til ikke-bankmæssig kredit. Oprettelsen af en statsstøttet erhvervsbank i 2014 (Business Bank) bør hjælpe de små og mellemstore virksomheder med at få bedre adgang til finansiering.

Der er atter kommet gang i boligmarkedet over hele landet, dog med store regionale udsving, men der er stadig stor mangel på boliger. De forskellige foranstaltninger, der skal sætte gang i efterspørgslen på boliger, navnlig "Help to Buy"-ordningen, risikerer at skabe en prisboble, som yderligere skader prisoverkommeligheden og øger husholdningernes gælds niveau. Der er hverken planlagt eller gennemført nogen reform af boligbeskatningen, og der er ikke taget skridt til at udvide momsgrundlaget.

Vækst og konkurrenceevne: Der er generelt enighed om, at det økonomiske opsving er ved at tage til, idet både de rene produktionstal og fremskrivningerne viser klare forbedringer. Nettoeksporten er begyndt at bidrage positivt til væksten, men dette skyldes snarere et betydeligt fald i importen end en genoptaget eksport. Loven om vækst og infrastruktur fra 2013, som finder anvendelse i England og Wales, trådte i kraft i april 2013. Regeringen har bebudet en investeringspakke, som omfatter offentlige investeringer i infrastruktur på over 100 mia. GBP frem til 2020, politiske reformer, der skal tilskynde den private sektor til at investere i energiproduktion, samt en yderligere udrulning og udvidelse af garantiordningen med henblik på at tilskynde til finansiering af større projekter. Det er endnu for at vurdere tiltagene, men for så vidt angår energikapaciteten, synes de ikke at danne et tilpas sikkert grundlag for efter 2020.

Beskæftigelses-, arbejdsmarkeds- og socialpolitik: Siden krisen brød ud, har arbejdsmarkedet udvist en vis robusthed, og beskæftigelsesfrekvensen ligger højt på 71,7 %. Der er dog visse områder, der vække bekymring, navnlig hvad angår ungdomsarbejdsløsheden og antallet af unge, der hverken er i beskæftigelse eller under uddannelse. Mange, især de unge arbejdstagere, befinder sig i usikre deltidsjobs eller midlertidige jobs. Samtidig er der for mange lavtkvalificerede arbejdstagere, mens der er mangel på høj kvalificeret faglig og teknisk arbejdskraft. De programmer, som regeringen har indført for at imødekomme disse udfordringer, navnlig arbejdsprogrammet og ungdomsgarantien, har ikke været tilstrækkelige til at nå regeringens mål. Det Forenede Kongerige står også over for en større udfordring med hensyn til produktiviteten. De seneste tal viser, at landet mister terræn over for dets konkurrenter i G7 (med en produktion pr. arbejdstime, der lå 16 % under gennemsnittet i G7 i 2012 og stadig 2 % under niveauet i 2007). I Det Forenede Kongerige er risikoen for fattigdom og social udstødelse blandt enlige forældre en af de højeste i EU-28.

Der er indført tiltag til at forbedre tilgængeligheden og prisoverkommeligheden af børnepasningsordningerne, men gennemførelsen af flagskibsreformen af velfærden, "Universal Credit", møder indtil flere udfordringer.

EUROOMRÅDET

Den økonomiske situation i euroområdet er fortsat udfordrende i betragtning af de ubalancer, der blev bygget op i løbet af 2000'erne, fragmenteringen på finansmarkederne og den vedvarende politiske usikkerhed for så vidt angår gennemførelsen af Den Økonomiske og Monetære Union. For at skabe en holdbar vækst og holdbare investeringsmuligheder er der behov for yderligere reformer til at forbedre eurolandenes tilpasnings- og konkurrenceevne.

Angående overensstemmelsen mellem de mange politikker og behovet for at overvåge og koordinere reformerne drøftede Eurogruppen i september den økonomiske situation og konsekvenserne heraf for de landespecifikke henstillinger til eurolandene og medlemsstaterne. I september og oktober drøftede Eurogruppen også specifikke politikområder, f.eks. bankunionen, og forholdene i udvalgte eurolande. Ikke desto mindre bør samordningen af de økonomiske politikker i euroområdet styrkes yderligere, navnlig ved at hæve ambitionsniveauet for de økonomiske reformer samt ejerskabet og gennemførelsen heraf.

For så vidt angår finanspolitikken, har alle eurolandene indgivet deres udkast til budgetplan, hvilket markerer et vigtigt skridt i retning af øget samordning af medlemsstaternes finanspolitik. Den imponerende konsolidering i løbet af de sidste tre år forventes at vare ved, selv om den med tiden vil tage af i tempo. Det skyldes, at konsolideringsindsatsen i euroområdet har været koncentreret i begyndelsen af perioden, hvilket var nødvendigt i betragtning af risiciene for gældsbetjeningen og er i overensstemmelse med den gradvise nedbringelse af de uforholdsmæssigt store underskud. Konsolideringen i de forskellige medlemsstater synes at være tilpas forskelligartet afhængigt af deres finanspolitiske råderum. Som følge af det mindskede behov for tilpasning vil de kortsigtede virkninger for væksten desuden falde, og der vil være mere plads til en væksthæmmende konsolidering. Der kan gøres flere fremskridt på området, f.eks. bør der i forbindelse med beskatning lægges større vægt på at udvide beskatningsgrundlaget og reducere skatteforvridningen, og udgiftsnedskæringerne har for stort fokus på væksthæmmende udgifter såsom investeringer. Medlemsstaterne opfordres til yderligere at rette fokus mod en væksthæmmende finanspolitik forankret i nogle finanspolitiske rammer på mellemlang sigt. Der er gjort en stor indsats for at styrke troen på de mellemsigtede finanspolitiske strategier i de fleste eurolande, men denne indsats kan styrkes ved en fuld og rettidig gennemførelse af traktaten om stabilitet, samordning og styring i Den Økonomiske og Monetære Union og direktivet om de budgetmæssige rammer inden udgangen af 2013. Medlemsstaterne opfordres desuden til at supplere deres budgetpolitik med strukturreformer, der øger det økonomiske vækstpotentiale for yderligere at styrke gældsbetjeningen.

Med hensyn til fragmenteringen på finansmarkederne har Kommissionen og Den Europæiske Investeringsbank (EIB) fremsat forslag til gennemførelsen af foranstaltninger for finansiering af økonomien. Det er navnlig blevet foreslået at udvide de fælles risikodelingsinstrumenter mellem Kommissionen og EIB for at øge virkningen af den private sektors og kapitalmarkedernes investeringer i SMV'er med henblik på at udvide mængden af nye lån til SMV'erne i EU. Disse forslag bør gennemføres så hurtigt som muligt og med deltagelse af flest mulige medlemsstater for at nå en kritisk masse. Samtidig og i et mere langsigtet perspektiv bør det overvejes at reducere bankernes formidlingsrolle i EU. Den Europæiske Centralbank (ECB) har også offentliggjort enkelthederne ved den omfattende evaluering af bankerne, der begynder i november og varer 12 måneder, og Den Europæiske Banktilsynsmyndighed (EBA) har udarbejdet tekniske standarder for misligholdte lån og

lånetilbageholdenhed. Eurogruppen har også indledt drøftelser om troværdige finanspolitiske bremseklodser. Endelig gøres der med vedtagelsen af den fælles tilsynsmekanisme, de vedvarende drøftelser mellem Rådet, Parlamentet og Kommissionen om direktivet om genopretning og afvikling af banker og indskudsgarantiordningsdirektivet samt drøftelserne om den fælles afviklingsmekanisme fremskridt i retning af en bankunion. Gennemførelsen af bankunionen er afgørende og kræver ikke blot en fælles tilsynsmekanisme, men også en fælles afviklingsmekanisme. Derfor er det vigtigt, at direktivet om genopretning og afvikling af banker og indskudsgarantiordningsdirektivet vedtages inden udgangen af året, og at den fælles afviklingsmekanisme vedtages inden udløbet af den nuværende valgperiode.

I relation til strukturreformerne, synes der at være store forskelle i resultaterne. Euroområdet bevæger sig ud over den almindelige tvedeling mellem centrale lande og periferilande, som ellers indtil videre har karakteriseret udviklingen i eurokrisen. Programlandene har iværksat en imponerende reformdagsorden, men skal fortsætte reformtempoet, da der endnu ikke er helt rettet op på de økonomiske nøgletal. Kommissionens fremskridtsrapporter for Spanien og Slovenien, lande som befinder sig i en situation med uforholdsmæssigt store ubalancer, viser, at de har optrappet den politiske indsats, efter at der blev konstateret uforholdsmæssigt store ubalancer, og at der stadig skal træffes væsentlige foranstaltninger for at korrigere disse ubalancer. Der bør også rettes op på ubalancerne i andre lande, hvad enten det er lande med underskud eller overskud på de løbende poster, for at styrke de økonomiske nøgletal og vækstpotentialet. Udviklingen i nogle af de store medlemsstaters konkurrenceevne, f.eks. Frankrig og Italien, har mere direkte konsekvenser for euroområdet, og der ligger derfor et større ansvar på disse medlemsstater for at gennemføre strukturreformer, der kan forbedre udsigterne for euroområdet i sin helhed.

Endelig har Kommissionen med henblik på beskæftigelsesforholdene og de sociale forhold i euroområdet vedtaget en meddelelse om ØMU'ens sociale dimension. Samtidig er der for at sikre en stabil økonomisk og monetær union behov for ambitiøse tiltag i medlemsstaterne for at sikre velfungerende arbejdsmarkeder og samtidig bekæmpe langtidsledighed blandt de mest udsatte grupper. I den forbindelse er det afgørende, at EU-medlemsstaterne optrapper indsatsen for indførelsen af ungdomsbeskæftigelsesinitiativet og ungdomsgarantien i januar 2014.

Oversigten over fremskridtene med de landespecifikke henstillinger i euroområdet viser, at der gøres en indsats for at overvinde de aktuelle økonomiske udfordringer. Der er dog stadig behov for reformer, og for at sikre vejen mod opsvinget er det nødvendigt at medlemsstaterne tager fælles ejerskab af og forpligter sig til at indføre de reformer på nationalt niveau og i euroområdet, der er nødvendige for en velfungerende ØMU, med henblik på at sikre en vedvarende forbedring af borgernes levevilkår.